

Ascom News

Ascom Oy:n sidosryhmälehti 1/2024 • **ascom**

Perusterveyden-
huoltoon tarvitaan
lisää teknologiaa

sivu 6

Sairaalassa
verkkoyhteys ei
saa katketa koskaan

sivu 16

Teknostressi on
päihitettävissä

sivu 26

Apulaisosastonhoitaja Jaana Mäkinen:
”Hyvä työilmapiiri on
merkittävä vetovoimatekijä”

sivu 10

Mycot saavat kiitosta KYSissä

20

Kuva Marko Paakkänen

Perhehuoneesta hyvä alku yhteiseen elämään

32

Kuva Shutterstock

Mycot mukautuvat hoitotyön tarpeisiin

18

Kuva Roni Lehti

Teknostressi haastaa ammatti-identiteettiä 26

Laadukas koulutus varmistaa osaamisen 28

Kuva Roni Lehti

Palaute auttaa kehittämään palveluita 30

Perhehuoneesta hyvä alku yhteiseen elämään 32

Lyhyesti 35

Ascomin ratkaisu turvaa asumisyksikön arkea 36

Ascomin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja David Burkard: ”Haluamme pienentää terveydenhuollon ympäristökuormaa” 38

Valveutuneet asiakkaat kirittävät edelläkävijöitä 41

Yksi meistä: Anna Hoikkanen 42

Hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen: ”Asiat pitää ajatella uusiksi” 22

Kuva Veikko Somerpuro

Mielekkäät urapolut ja hyvä johtaminen parantavat pitovoimaa.”

Pääkirjoitus 4

Lyhyesti 5

Terveysteknologia ry:n toimitusjohtaja Saara Hassinen: ”Perusterveydenhuoltoon tarvitaan lisää teknologiaa”... 6

Coxassa kaikki on toisin 10

Lainattua 15

Mobiliteetin kehittäminen vaatii yhteistyötä 16

Mycot mukautuvat hoitotyön tarpeisiin 18

KYSissä arvostetaan Mycojen toimintavarmuutta 20

Ascom News 1/2024

Ascom News on Ascom Oy:n sidosryhmälehti.

ascom

Osoite: Lemminkäisenkatu 46, 20520 Turku

Internet: www.ascom.fi

Puhelin: +358 2 415 1200

Päätoimittaja: Iina Eshed

Toimitus: Leena Hulusi, Viestintätoimisto Jokiranta Oy

Taitto: Viestintätoimisto Jokiranta Oy

Kannen kuva: Roni Lehti

Toimitus pitää oikeuden lyhentää ja toimittaa lehteen lähetettyjä tekstejä.

Painopaikka: Paino-Kaarina Oy

Sivujen materiaali on valmistettu FSC-sertifioidusta puusta, joka on peräisin ekologisesti, eettisesti ja sosiaalisesti hyvinhoidetuista metsistä.

Mobiliteetti on mullistanut hoitotyön

TERVEYDENHUOLLON tulevaisuus turvataan hyödyntämällä teknologiaa tehokkaammin ja laajemmin. Pelkkä teknologia ei kuitenkaan vielä riitä: ilman toimintatapojen muutosta sen tarjoamat hyödyt jäävät puolitehen tai jopa kokonaan saavuttamatta, muistuttaa Terveysteknologia ry:n toimitusjohtaja **Saara Hassinen** sivulla 6.

Terveysteknologia onkin tuonut hoitotyöhön uusien työvälineiden lisäksi uudenlaisia työskentelytapoja. Suuria muutoksia on tuonut erityisesti mobiliteetin kehittyminen – mobiililaitteet ovat oikeastaan mullistaneet hoitotyön toimintatavat, kuten kliininen asiantuntijamme **Mila Hildén** kiteyttää sivulla 16.

Mobiililaitteet mahdollistavat potilaan voimien seuraamisen ja kliinisen viestinnän kaikkialla, missä hoitaja liikkuu. Sujuvat mobiilit työnkulut edellyttävät luotettavaa langatonta verkkoa sekä ennen kaikkea tiivistä yhteistyötä Ascomin, asiakkaan ja sidosryhmien kanssa.

Ascomin mobiililaitteita on terveydenhuollossa käytetty jo pitkään. Vuonna 2015 tuotiin markkinoille Ascom Myco -älypuhelin, joista ensimmäiset otettiin käyttöön Kuopion yliopistollisessa sairaalassa. KYSissä Mycoihin luotetaan edelleen: vuonna 2023 sairaala pilotoi jälleen Myco-puhelimia. KYSin osastojen kokemuksista voit lukea lisää sivulta 20.

Sujuvat mobiilit työnkulut kehitetään yhteistyössä.”

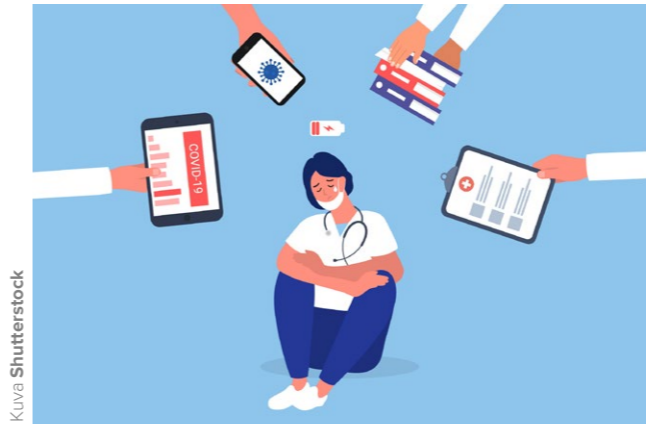
Mobiililaitteiden kehityksen pitää pysyä terveydenhuollon muuttuvien tarpeiden tahdissa, joten lanseerasimme syksyllä uuden sukupolven Myco 4 -älypuhelimien. Mycojen – kuten muidenkin ratkaisujemme – pitkäjänteisessä kehitystyössä on aina kuultu hoitohenkilöstön ja sairaaloiden tarpeita. Vain yhteistyöllä varmistetaan ratkaisujen tarkoituksenmukaisuus.

Teknologisoituva työympäristö voi aiheuttaa myös teknostressiä. Professori **Raija Hämäläisen** mukaan teknostressin päihittämiseksi on kiinnitettävä huomiota työntekijöiden osaamiseen ja teknologian

tuomien hyötyjen sanoittamiseen. Osaamisen varmistaminen on tärkeää myös meille, minkä vuoksi kehitämme perinteisten koulutustemme rinnalle virtuaalisia koulutuskokonaisuuksia. Niistä voit lukea lisää sivulta 28.

Terveysteknologialla ei voida korvata ihmisten ammattitaitoa, ja juuri se tekee siitä välttämättömän: teknologian avulla voimme varmistaa, että rautaisia ammattilaisia riittää työhön, jossa teknologia ei voi korvata ihmistä.

Turussa 8.1.2024
Kari Narva, maajohtaja

Kuva Shutterstock

Teknostressi on yksilöllistä

TEKNOLOGIA KEHITTYY jatkuvasti, ja sitä hyödynnetään yhä enemmän työnteossa. Samalla myös teknologian käytöstä syntyvä kuormitus on lisääntynyt – mutta onko teknostressi asennekysymys? Tähän kysymykseen etsittiin vastausta Jyväskylän yliopiston tutkimuksessa.

Tutkimuksen mukaan teknologia ei yksinään selitä työssä koettua teknostressiä. Jokainen voi työurallaan kokea teknostressiä, mutta kyse on muun stressin tavoin yksilöllisestä ilmiöstä. Teknologian käytön kuormittavuuteen vaikuttavat muun muassa työntekijän omat asenteet ja osaaminen.

Myös organisaation toimintaympäristö on yhteydessä teknostressin kokemiseen. Tutkimuksen perusteella tulevaisuudessa huomiota pitäisi kiinnittää siihen, kehittyvätkö työntekijän digitaidot riittävästi työssä – erityisesti iäkkäämmät työntekijät kokevat, ettei heidän oppimistarpeitaan huomioida riittävästi.

Tutkimuksen mukaan teknostressin lieventämisessä ja työhyvinvoinnin lisäämisessä tärkeää ovat jatkuvan oppimisen ja kehittymisen mahdollisuudet, yhteisöllisyys, tiedon jakaminen sekä työnteon sujuvat puitteet. Näihin asioihin voidaan vaikuttaa sekä yksilö- että organisaatiotasolla.

Miten teknostressi näkyy terveydenhuollossa?
Lue lisää professori Raija Hämäläisen haastattelusta sivulta 26.

Partner Portal on otettu käyttöön

ASCOM ON ottanut käyttöön uuden Partner Portal -alustan, joka korvaa aiemmin käytössä olleen Partnerwebin. Partner Portal kokoaa Ascomin tuotteita ja ratkaisuja koskevan sisällön sekä tarvittavat linkit yhteen paikkaan. Lisäksi alustan ulkoasua on paranneltu. Moderni käyttöliittymä tekee siitä myös helppokäyttöisen.

Käy tutustumassa Partner Portaliin
Ascomin verkkosivuilla!
www.ascom.com/ffi/partner

Nyrkkisääntö-kampanja kehottaa puuttumaan väkivaltaan

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN ammattilaiset auttavat muita mutta joutuvat siitä huolimatta kohtaamaan päivittäin työssään väkivaltaa. Tehyn teettämä kysely osoittaa väkivallan yleisyyden: 71 prosenttia kyselyyn vastanneista hoitajista on kohdannut työuransa aikana henkistä väkivaltaa ja 69 prosenttia fyysisistä väkivaltaa tai sen uhkaa.

Fyysisistä väkivaltaa kohdanneista hoitajista 73 prosenttia on tullut lyödyksi, yli puolet on joutunut sylkemisen tai potkimisen kohteeksi ja neljäsosa on saanut tappouhkauksen. Henkisen väkivallan yleisimpiä muotoja olivat uhkaava tai hyökkäävä käytös.

Kyselyn mukaan väkivallan kokemukset kohdistuivat muita enemmän alle 35-vuotiaisiin vastaajiin. Heistä jopa 84 prosenttia on kokenut fyysisistä väkivaltaa tai sen uhkaa.

Neljäsosa vastaajista on jättänyt kertomatta kohtaamastaan väkivallasta. Tehy muistuttaa hoitajia ilmoittamaan väkivallanteosta välittömästi työnantajalle ja varmistamaan, että asiasta tehdään rikosilmoitus.

Tehyn Nyrkkisääntö-kampanja kehottaa puuttumaan väkivaltaan ja takaamaan turvallisen työympäristön jokaiselle työntekijälle. Myös Ascom haluaa henkilöturvaturvatuksillaan edistää omalta osaltaan hoitajien työturvallisuutta. Väkiältä ei kuulu hoitotyöhön – auttajistamme on pidettävä huolta.

Kuva Roni Lehti

Ascomin Turun toimistolle rakennetut demotilat valmistuivat syksyllä 2021.

Tule tutustumaan ratkaisuihimme!

TERVETULOA tutustumaan demotiloihimme Turkuun tai pistäytymään virtuaalikierrökselle! Demotiloissamme on todellisuutta jäljittelevä potilashuone, jossa pääset asiantuntijoidemme ohjaamana tutustumaan älykkäisiin viestintä- ja lääkintälaiteratkaisuihimme.

Ota yhteyttä ja varaa aika vierailulle!
info.fi@ascom.com

Terveysteknologia ry:n toimitusjohtaja Saara Hassinen:

”Perusterveydenhuoltoon tarvitaan lisää teknologiaa”

Terveydenhuollon tulevaisuutta ei voida turvata ilman teknologian nykyistä tehokkaampaa ja laajempaa hyödyntämistä. Pelkästään teknologian varaan ei kuitenkaan voida laskea – myös terveydenhuollon toimintatapoja pitää muuttaa.

– Teknologiaosaamista tarvitaan hoitotyössä yhä enemmän, minkä pitäisi näkyä teknologiakyvykkäiden hoitajien palkassa. Tämä voisi innostaa alalle nuoria osaajia, Saara Hassinen uskoo.

– Myös kansalaisten on ryhdyttävä ottamaan enemmän vastuuta omasta hyvinvoinnistaan, Saara Hassinen sanoo.

Teknologia tarjoaa monia mahdollisuuksia, joiden avulla terveydenhuollon haasteista on mahdollista selvitä. Terveysteknologia ry:n toimitusjohtaja **Saara Hassinen** kuitenkin muistuttaa, että pelkän teknologian avulla ongelmia ei voida ratkaista. Hassisen mukaan ratkaisuja on etsittävä uusista näkökulmista ja muutettava rohkeasti totuttuja toimintamalleja, jotta teknologian hyödyntämiselle olisi nykyistä paremmat edellytykset.

– Kiistaton tosiasia on, että ilman teknologian apua emme selviä. Emme kuitenkaan voi tukeutua pelkästään teknolo-

giaan, sillä ilman toimintatapojen muutosta sen tarjoamat hyödyt jäävät puolittiehen tai jopa kokonaan saavuttamatta, Hassinen painottaa.

”

Kiistaton tosiasia on, että ilman teknologian apua emme selviä.”

Hassisen mukaan muutokset ovat välttämättömiä, jotta kansalaisille voitaisiin

tarjota laadukkaita terveyspalveluita myös tulevaisuudessa.

– Sote-uudistus oli tarpeellinen, mutta sen työstäminen on vielä kesken. Peruspälikat on saatava kuntoon ennen kuin niiden päälle voidaan rakentaa toimivia ratkaisuja. Esimerkiksi isojen it-hankintojen onnistuminen edellyttää, että tietojärjestelmät ovat yhteensopivia. Datan pitää liikkua sujuvasti hyvinvointialueiden sisällä sekä niiden välillä, Hassinen sanoo.

Hassinen on lääketieteen etiikan dosentti **Samuli Saarnin** kanssa yhtä mieltä siitä, että vaativa erikoissairaanhoito ja sosiaalihuollon erikoispalvelut olisi hyvä keskittää viidelle yliopistosairaala-alueelle.

Monien muidenkin asiantuntijoiden mukaan nykyinen malli uhkaa säästää perusterveydenhuollon hengiltä ja romuttaa samalla vaativaa erikoissairaanhoitoa.

– Kalliiden laitteiden ja erikoisosaamisen ylläpitäminen ei ole mahdollista ilman keskittämistä. On helppo ymmärtää, että myös toimivien digipalvelujen kehittäminen onnistuu paremmin viiden kuin 21 alueen kesken, Hassinen sanoo.

Digitaaliset terveyskeskukset yleistyvät

Laadukas perusterveydenhuolto on yksi hyvinvointiyhteiskuntamme peruspilareista, joten sen turvaaminen on tärkeää. Hassisen mukaan terveyspalvelujen järjestämiseen tarvitaan nyt kuitenkin uudenlaista näkökulmaa.

– Pitää ymmärtää, että nykyisessä tilanteessa meillä ei ole varaa ylläpitää seiniä eikä hoitohenkilöstöä riittävästi kaikille. Joka paikassa ei voi enää olla omaa fyysistä terveyskeskusta. Meidän pitää hyödyntää teknologiaa nykyistä paremmin myös perusterveydenhuollossa.

”

Muutokset saattavat aluksi arveluttaa, mutta ne ovat välttämättömiä.”

Hassinen uskoo, että perinteisiä terveysasemia ryhdytään enenevässä määrin korvaamaan digitaalisilla terveyskeskuksilla. Lisäksi hän arvioi liikkuvien hoitoyksiköiden ja etänä toteutettavien erikoislääkäripalvelujen yleistyvän.

– Muutokset saattavat aluksi arveluttaa, mutta ne ovat välttämättömiä. Hyvin toteutettuina ne tuovat säästöjä ja parantavat terveyspalveluiden saatavuutta. Esimerkiksi etävastaanottojen ansiosta muun muassa erikoislääkäreiden osaamista on helpompi hyödyntää myös syrjäseuduilla.

Palveluita parantaa Hassisen mukaan myös liikkuva terveydenhuolto, josta on jo saatu hyviä kokemuksia. Erityisen tyytyväisiä ovat olleet ikäihmiset.

– Kiertävä yksikkö tuo hoitohenki-

löstön ja terveyspalvelut asiakkaiden luo, jolloin heidän ei enää tarvitse kulkea pitkiä matkoja perinteiselle terveysasemalle jonottamaan. Pyörien päällä liikkuvan yksikön hoitohenkilöstö voi tarvittaessa ottaa etäyhteyden keskussairaalaan ja konsultoida erikoislääkäreitä. Etäyhteyksin on helppoa saada apua muun muassa mitaustulosten ja harvinaisten tai epätyypillisten oireiden arviointiin.

– On täysin mahdollista, että joidenkin vuosien kuluttua jopa 80 prosenttia potilaista hoidetaan digitaalisesti. Näin varmistetaan laadukas hoito sille 20 prosentille, jota ei voida digitaalisesti hoitaa, Hassinen sanoo.

Teknologia avuksi myös hoivapalveluihin

Lisää teknologiaa tarvitaan Hassisen mukaan myös vanhusten kotihoitoon ja ympärivuorokautiseen hoivaan.

– Ihmisiä ei yksinkertaisesti enää riitä hoitamaan vanhenevaa väestöämme. Henkilöstömitoituksilla oli hyvä tarkoitus, mutta niiden seurauksena osa jäi kokonaan ilman hoitoa. Nyt pitäisikin pikaisesti ryhtyä käymään läpi hoivatyön aikasyöppöjä

ja miettiä, miten toimintaa voitaisiin tehostaa niin, että pärjätään vähemmällä väellä tinkimättä hoidon laadusta.

Yhtenä hoitajien työtä helpottavana ja samalla vanhusten hyvinvointia parantavana esimerkkinä Hassinen nostaa älyvaipat.

– Vaipat hälyttävät, kun ne on vaihdettava. Hoitajien ei siis tarvitse tarkastaa vaippoja aiheutta, eivätkä vanhus joutuu makaamaan likaisissa vaipoissa kohtuuttomia aikoja. Etälaitteiden ja liiketunnistimien avulla voidaan myös valvoa, että vanhusten yö sujuu rauhallisesti. Hoitajan ei siis välttämättä tarvitse öisin käydä tarkistamassa, onko kaikki hyvin. Tarpeet-

tomat tarkistuskäynnit saattavat häiritä vanhuksen unta ja viedä aikaa enemmän apua tarvitsevalta hoivattavalta.

Hassinen mainitsee lisäksi vanhuksille päällepuettavat rannekkeet, joiden avulla voidaan kerätä myös dataa. Dataa seuraamalla voidaan ennakoita ja ehkäistä esimerkiksi tulehdustiloja.

– Hoitotyön apuna voidaan käyttää myös siivousrobotteja tai robotteja, jotka annostelevat lääkkeitä. Mahdollisuuksia

Yhä useampi huolehtii hyvinvoinnistaan älykkään teknologian avulla. Saara Hassista älykello auttaa huolehtimaan riittävästä unensaannista ja palautumisesta.

on todella paljon. Hyödyntämällä teknologiaratkaisuja järkevästi on mahdollista säästää hoitajien arvokasta aikaa ja tehdä työstä mielekkäämpää.

Hassinen korostaa, että uuteen teknologiaan siirryttäessä niin erikoissairaanhoidossa kuin perusterveydenhuollossakin on tärkeää kiinnittää riittävästi huomiota työntekijöiden perehdytykseen.

– Jokaisen pitää olla tietoinen siitä, miten teknologian avulla voidaan helpottaa arkea ja miten kaikki mahdolliset hyödyt saadaan käyttöön. Koulutukset ovat äärettömän tärkeitä, minkä vuoksi niihin pitää varata myös riittävästi aikaa, Hassinen painottaa.

Coxassa kaikki on toisin

Potilaat ovat tyytyväisiä, työntekijät voivat hyvin, rekrytointi on sujuvaa ja talouskin on tasapainossa. Puhutaanko nyt todella suomalaisesta sairaalasta, jossa tehdään noin 7 000 leikkausta vuodessa?

– Ascomin ratkaisu vähentää turhia työn keskeytyksiä, mikä on kaikkien etu, apulaisosastonhoitaja Jaana Mäkinen sanoo.

– Kehitystyötä tehdään osana jokapäiväistä työtä ja mahdollisiin epäkohtiin puututaan heti, Marjo Uusitalo sanoo.

Potilailla on käytössä Ascomin kutsurannekkeet, joiden avulla liikkeelle lähtenyt potilas voi tarvittaessa hälyttää nopeasti apua.

Kuntoutus alkaa vuodeosastolla heti leikkauksen jälkeen ja jatkuu kotona. Suurin osa potilaista kotiutuu leikkauspäivän jälkeisenä aamuna.

Coxassa ymmärretään sujuvan tiimityön tärkeys.

Viime aikoina terveydenhuollosta on kantautunut lähinnä huolestuttavia uutisia: uupuneet hoitajat vaihtavat alaa ja uusia on vaikeaa saada tilalle, hoitajajonoissa odottavat potilaat ovat tyytymättömiä ja sairaaloiden taloustilanne on huolestuttava. Terveydenhuollosta piirtynyt kuva on sangen synkkä, joten hämmästyks on suuri, kun kehityspäällikkö **Marjo Uusitalo** ja apulaisosastonhoitaja **Jaana Mäkinen** kuvailevat tekonivelleikkauksiin erikoistuneen Coxan arkea.

– Meillä sekä potilaat että työntekijät ovat tyytyväisiä ja puskaradio toimii: potilaita tulee kaikkialta Suomesta, ja työntekijöiden rekrytointi sujuu ongelmitta. Tehokkaana toimintamme ansiosta talouskin on hyvällä mallilla, mikä mahdollistaa toiminnan jatkuvan kehittämisen, Uusitalo luettelee.

Mutta miten tämä on mahdollista tämän päivän Suomessa?

– Kaikki juontaa juurensa 1990-luvun lopulle, jolloin Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä piti jonottaa tekonivelleikkaukseen kohtuuttoman pitkään. Potilaiden kannalta tilannetta pahensi vielä se, että isossa sairaalassa kaikki päivystys-

leikkaukset ajoivat ei-kiireellisten leikkausten ohi. Tilanteen ratkaisemiseksi tekonivelkirurgia päätettiin eriyttää omaksi yhtiökseen – ensimmäiset leikkaukset Coxassa tehtiin syksyllä 2002, Uusitalo kertoo.

”Coxalaisuus on yhteen hiileen puhaltamista kaikkien ammattiryhmien voimin.”

Samoihin aikoihin Suomessa käytiin eduskuntaa myöden keskustelua tekonivelleikkauksen hoitotuloksista, joissa oli usein toivomisen varaa.

– Coxassa päätettiin panostaa voimakkaasti hoidon laatuun ja leikkaustulosten parantamiseen. Tueksi haluttiin tutkittua tietoa, joten tutkimuksesta tuli tärkeä ja pysyvä osa toimintaamme.

Kaikkiaan tuohon aikaan oli aika innovatiivinen ratkaisu perustaa yhtiömuotoinen sairaala, Uusitalo lisää.

Ratkaisu on sittemmin osoittautunut erinomaiseksi. Coxa on kyennyt tehostamaan toimintaansa tuloksellisesti, minkä ansiosta sillä on varaa panostaa jatkuvaan kehittämiseen – niin leikkaustoiminnan, asiakaspalvelun, työhyvinvoinnin kuin tilojenkin.

– Teemme vuosittain noin 7 000 tekonivelleikkausta eli tuhansia toistoja, jolloin osaaminenkin kumuloituu. Eniten leikkaamme polvia, ja kakkosena tulevat lonkat. Teemme myös kyynärpää-, nilkka- ja olkapääleikkauksia, ja lisäksi meillä on tuumorikirurgian erityisosaamista.

Koska leikkausmäärät ovat suuria, leikkaustiimeille tulee vastaan myös harvinaisia komplikaatioita todennäköisemmin kuin muualla. Kokemus auttaa ennakoidaan ja varautumaan yllättäviinkin tilanteisiin, jolloin niihin osataan reagoida nopeasti.

– Keskittäminen vahvistaa erikoisosaamista ja parantaa siten hoidon laatua ja hoitotuloksia, joita seurataan jatkuvasti, apulaisosastonhoitaja Mäkinen vahvistaa.

Mallia autotehtaalta

Coxassa on toiminnan alusta alkaen uskottu prosessiorganisaatiomalliin ja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Uusitalon mukaan Pohjoismaiden suurimman tekonivelsairaalan toimintatapa perustuu lean-menetelmään, joka kehitettiin Japanissa Toyotan autotehtaalla toisen maailmansodan aikoihin. Menetelmän tavoitteena on toiminnan systemaattinen parantaminen, jotta samoilla resursseilla voitaisiin saada enemmän aikaan.

Lean-menetelmän ytimessä on kaizen-kulttuuri, jonka mukaan muutos ei ole mahdollista ilman ongelmien tai kehityskohtien aktiivista esiin nostamista. Kulttuurin toteutuminen edellyttää henkilöstön osallistamista, johdon sitoutuneisuutta sekä erityisesti sitä, että tehdyt muutokset vakioidaan arjen työhön.

– Coxassa jatkuvan parantamisen malli on luonnollinen osa arkea. Hoitajat voivat jokaisen työvuoronsa jälkeen antaa palautetta havaitsemistaan epäkohdista joko sähköisesti tai ilmoittamalla niistä asiantuntijahoitajalle. Helposti lähestyttävät asiantuntijahoitajat vastaavat kliinisen työnsä ohella kehitystä vaativien asioiden

eteenpäin viemisestä. Tukena ovat myös apulaisosastonhoitajat, osastonhoitajat ja hoitotyön johtaja, Uusitalo kertoo.

”Hyvä työilmapiiri on yksi tärkeimmistä vetovoimatekijöistä.”

– Jos joku asia ei toimi, ryhdymme heti miettimään, mikä on ongelma sekä miten ja keiden kanssa sitä lähdetään ratkaisemaan. Jos kyse on isommasta projektista, irrotamme perustuksesta viikon ajaksi noin 10 hengen kehittäjätiimin. Tiimiin kutsutaan hoitoketjuun osallistuvien ammattiryhmien edustajia, eli ongelmaa ratkomassa voi olla niin sihteereitä kuin lääkäreitäkin, Mäkinen lisää.

Mäkisen mukaan on tärkeää muistaa, että kirurgia on tiimityötä ja että yhden leikkauspotilaan hoitoketjuun osallistuu useiden eri ammattiryhmien edustajia.

– Potilaan hoitoprosessi sujuu parhaal-

la mahdollisella tavalla silloin, kun jokainen hoitoon osallistuva ymmärtää oman roolinsa ketjussa ja kykenee tekemään parhaansa, Mäkinen lisää.

Toiminnan tuloksellinen kehittäminen edellyttää, että työntekijöiden antamaan palautteeseen reagoidaan nopeasti ja että yhdessä asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

– Coxan jokaisen kahvihuoneen seinällä on tilannekuvataulu, jolta kaikki näkevät, miten hyvin olemme tavoitteissamme onnistuneet. Mittaamme päivittäin muun muassa potilasturvallisuutta, hoitoaikojen pituutta ja henkilöstön työtyytyväisyyttä. Läpinäkyvyys ja avoimuus ovat edellytys sille, että kaikki ovat samalla kartalla eli tietävät, missä mennään, Mäkinen kertoo.

Coxan arvot näkyvät käytävillä

Sairaalan toimintaa ohjaavat Coxan arvot ja strategiasta johdetut toimintaperiaatteet, joiden noudattamiseen jokainen coxalainen on sitoutunut. Toimintaperiaatteet laadittiin työpajoissa yhdessä koko henkilöstön voimin. Eri yksiköillä on muun muassa omat intranet-sivut, joilta

sovitut toimintamallit ja ohjeet ovat helposti ja nopeasti löydettävissä.

– Edellytämme, että jokainen täällä työskentelevä sisäistää yhteiset toimintatavat. Niistä myös muistutetaan aina tietokoneen lukitusnäyttöä avattaessa, Mäkinen naurahtaa.

”

Yritämme välttää kalliiden hoitotilojen tyhjäkäyntiä.”

Uusitalo ja Mäkinen kertovat, että jokainen uusi coxalainen perehdytetään huolellisesti Coxan hoitoprosesseihin, arvoihin ja tapaan toimia.

– Kerromme, mitä coxalaisuus merkitsee ja miksi yhteisten toimintamallien noudattaminen on niin tärkeää. Coxalaisuuden voisi määritellä siten, että se on yhteen hiileen puhaltamista kaikkien ammattiryhmien kesken. Erilaisesta työ-

kulttuurista tuleva voi joskus yllättyä siitä, että meillä pienetkin arkiset asiat ovat iso juttu – arvot näkyvät arjessamme joka päivä, Uusitalo sanoo.

Yksi arjen pienistä asioista on ihmisten tervehtiminen, joka ei kaikissa työskentelevissä ole itsestäänselvyys.

– Täällä kaikki tervehtivät toisiaan, ja tapa tarttuu uuteen työntekijään nopeasti. Tervehtiminen voi kuulostaa vähäpätöiseltä seikalta, mutta sitä se ei ole. Se viestii yhteenkuuluvuuden tunteesta ja keskinäisestä arvostuksesta, mikä vahvistaa positiivista työilmapiiriä. Hyvä ilmapiiri on puolestaan yksi työyhteisön tärkeimmistä vetovoimatekijöistä.

Ascomin ratkaisut sujuvoittavat hoitoketjua

Uusitalon mukaan Coxan tärkein tehtävä on pitää huolta siitä, että potilaat saavat mahdollisimman hyvää hoitoa ja laadukasta palvelua oikea-aikaisesti. Lisäksi hoidon on oltava yhteiskunnalle kustannustehokasta.

– Coxa on kokonaan julkisomisteinen yhtiö, joten meille on tärkeää myös se, että käytämme vastuullisesti yhteisiä varoja.

Erikoissairaalan hoitotilojen ylläpito mak-saa, minkä vuoksi yritämme välttää kalliiden tilojen tyhjäkäyntiä. Tässä tavoittees-sa meitä auttavat muun muassa Ascomin viestintäratkaisut, jotka sujuvoittavat hoitoprosessia monin tavoin, Uusitalo sanoo. Coxassa on käytössä Ascomin hoitajakutsujärjestelmä, joka välittää kutsut ja hälytykset hoitajien mukana kulkeviin älypuhelimiin. Vastuustoittoiminnon ansiosta kutsut välittyvät ensi kädessä ainoastaan potilaan vastuuhoitajalle, mikä vähentää merkittävästi ylimääräisiä hälytyksiä ja hoitajiin kohdistuvaa kuormitusta.

– Huoneissa olevien hoitajakutsupainikkeiden lisäksi potilailla on käytössään Ascomin kutsurannekkeet. Niiden avulla liikkeelle lähtenyt potilas voi tarvittaessa hälyttää nopeasti apua, Mäkinen sanoo.

Mäkinen kiittelee myös Ascomin ratkaisua, jonka avulla tehtäväkutsut voidaan välittää suoraan eri ammattilaisten älypuhelimiin.

– Kun potilas on esimerkiksi siirretty vuodeosastolle kuntoutumaan, tieto potilaasta välittyy suoraan fysioterapeutin puhelimeen. Puhelimen työlialta fysioterapeutti voi tarkistaa, kenen potilaan luo

< Coxan jokaisen kahvihuoneen seinällä on tilannekuvataulu, jolta kaikki näkevät, miten tavoitteissa onnistutaan.

ja mihin huoneeseen hän siirtyy seuraavaksi, Mäkinen kertoo.

– Fysioterapeutin ei siis tarvitse keskeyttää jonkun toisen potilaan kuntoutusta voidakseen vastata puhelimeen, vaan hän voi tarkistaa tehtäväpyynnöt saatuaan senhetkisen työnsä valmiiksi. Kun turhat keskeytykset vähenevät, hän voi tehdä työnsä rauhassa ja hänelle jää enemmän aikaa keskittyä potilaaseen.

Vastaavasti sairaalahuoltajille lähetettävät tehtäväkutsut sujuvoittavat heidän työtään ja tehostavat tilojen käyttöä.

– Tieto kotiutetusta potilaasta välitetään suoraan sairaalahuoltajan puhelimes-sa olevalle työlialle, jotta hän tietää tulla siivoamaan huoneen seuraavaa potilasta varten. Huone saadaan nopeasti kuntoon, kun aikaa ei tuhraannu turhaan ihmette-lyyn ja odotteluun.

”

Teknologiaratkaisujen pitää tuottaa todellisia hyötyjä.”

Uusitalon mukaan uusien teknologia-ratkaisujen hankkimista harkitaan Coxassa aina tarkoin ja mietitään, minkälaiset ratkaisut palvelevat tarpeita parhaiten. Hän korostaa suunnittelun, yhteistyön ja erityisesti käyttöönottoaiheen tärkeyttä.

– Ratkaisujen pitää tuottaa todellisia hyötyjä ja aidosti lisäarvoa. Käyttöönottoaihe on kriittinen kohta. Siihen kannattaa panostaa, jotta asiat opitaan tekemään alusta alkaen oikein ja mahdolliset epäkohdat havaitaan heti.

Uusitalo ja Mäkinen antavat Ascomille kiitosta siitä, että se kiinnittää riittävästi huomiota käyttäjäkoulutuksiin ja varmistaa siten, että ratkaisut tulevat hyödynnettyiksi arjessa.

Kuva Shutterstock

EU:n tekoälyasetuksen vaikutukset arvioitava huolellisesti

EU:N TULEVAN tekoälyasetuksen vaikutuksia terveysalan innovaatioekosysteemeihin on syytä tarkastella huolellisesti. Tätä mieltä on Terveysteknologia ry:n lakiasiantuntija **Sandra Liede**, joka kirjoittaa aiheesta lääketieteellisen aikakauskirja Duodecimin pääkirjoituksessa (23/2023) otsikolla ”EU:n ehdotus uudeksi tekoälyasetukseksi uhkaa lääketieteellisten tekoälysovellusten kehittämistä”.

Kirjoituksessa nostetaan esiin huoli siitä, että pohjimmiltaan hyviä tavoitteita sisältävä asetus saattaa nykyisessä muodossaan vesittää Suomen mahdollisuuksia nousta korkeatasoisten lääketieteellisten tekoälyalgoritmien kehityksen ja tuottamisen kärkimaaksi.

”Tekoälyasetus on tässä vaiheessa vasta ehdotus, mutta jo nyt näyttää selvältä, että kaikki lääketieteelliset tekoälyohjelmistot luokitellaan siinä suuririskiseksi järjestelmiksi riippumatta niiden käyttötarkoituksesta, autonomisuudesta tai todellisesta riskistä sairauksien ennakkoinnissa, diagnostiikassa, hoidossa, seurannassa tai kuntoutuksessa. Sääteleyhdotus ei tältä osin vastaa lääketieteellisten tekoälyohjelmistojen laajaa kirjoa, jossa riski voi tosiasiallisesti vaihdella pienestä suureen.”

Liede pitää tärkeänä, että ”sääteilyvaatimukset kalibroidaan vastaamaan tuotteen riskiprofilia, jotta tarpeellisten tuotteiden pääsyä markkinoille ja osaksi terveydenhuoltojärjestelmää ei liiaksi hidasteta”.

Hän näkee uhkana myös sen, että ”valmisteilla oleva tekoälysäätely johtaa sekä lisääntyviin että MD- ja IVD-asetusten kanssa päällekkäisiin vaatimuksiin. Päällekkäiset ja ristiriitaiset säännökset voivat vakavimmillaan tukahduttaa tekoälysovellusten innovaatiotoimintaa ja kilpailua Euroopan markkinoilla”.

Lopuksi Liede muistuttaa tekoälyn kehityksen olevan vasta alkumetreillä ja toteaa, että ”nopein tapa tukahduttaa kehitys on lukkiutua sääntelyratkaisuun, joka ei keskustele reaali maailman kehityksen kanssa”.

Lähde: Duodecim (23/2023)

Mobiliteetin kehittäminen vaatii yhteistyötä

Mobiililaitteet ovat mullistaneet hoitotyön toimintatavat. Mobiilien työkulkujen kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä, jotta lopputulos palvelisi parhaalla mahdollisella tavalla hoitohenkilöstön työtä.

Alykkäällä terveysteknologialla on yhä merkittävämpi rooli terveydenhuollossa, jossa hoidettavien määrä jatkaa kasvuaan työvoimapulan samalla pahentuessa. Terveysteknologia on tuonut tullessaan paitsi uusia työvälineitä myös uudenlaisia tapoja työskennellä. Edistystä on tapahtunut ennen kaikkea mobiliteetissa.

– Mobiililaitteet ovat mullistaneet hoitotyön toimintatavat, Ascomin kliininen asiantuntija **Mila Hildén** kiteyttää.

Hoitajan mukana kulkevaan mobiililaitteeseen välittyvät muun muassa hoitajakutsut, hälytykset, kollegoiden viestit sekä ajantasaiset tiedot lääkintälaitteista. Mobiililaitteet mahdollistavat potilaan voinnin seuraamisen ja kliinisen viestinnän siellä, missä hoitaja kulloinkin liikkuu.

– Näin voidaan säästää hoitajien askelaita, vapauttaa aikaa potilaan kohtaamiseen, edistää hoitohenkilöstön tilannetietoisuutta sekä vähentää melukuormitusta osastoilla.

Hildén painottaa, että mobiilien työn-

kulkujen suunnittelu ja käyttöönotto edellyttää sujuvaa yhteistyötä Ascomin sekä sairaalan ja sen sidosryhmien välillä. Samaa mieltä on Ascomin ratkaisujohtaja **Jari Kalpio**.

– Yhteistyön merkitys on kasvanut koko ajan. Mitä monimutkaisempia järjestelmiä toimitamme, sitä enemmän meidän on tehtävä yhteistyötä muiden toimittajien kanssa esimerkiksi integraatioissa, Kalpio sanoo.

– Emme koskaan rakenna ratkaisujamme kuplaan vaan osaksi suurempaa kokonaisuutta, joka palvelee hoitohenkilöstön ja potilaiden tarpeita, Hildén summaa.

Vaativuksena luotettava verkko

Kalpion mukaan mobiilien työkulkujen toteuttamisessa ratkaiseva rooli on sairaalan langattomalla verkolla: jos verkko ei toimi, hoitaja on kyvytön tekemään työtään suunniteltujen toimintatapojen mukaisesti. Tämän vuoksi verkon täytyy toimia luotettavasti kaikkialla, missä hoitajat liikkuvat.

– Yhteys ei saa katketa missään vai-

heessa. Kun hoitaja kävelee esimerkiksi osaston käytävän päästä päähän, mobiililaitteen on vaihdettava sujuvasti tukiasemasta toiseen yhteyden katkeamatta, Kalpio sanoo.

Ascom tekee aina projektien alkumetreiltä alkaen tiivistä yhteistyötä sairaalan it-osaston kanssa, jotta verkko saadaan luotettavaksi.

”**Yhteys ei saa katketa missään vaiheessa.**”

– Hyvin aikaisessa vaiheessa on selvitettävä esimerkiksi se, miten laitteemme kytkeytyvät sairaalan verkkoon ja minkälaisia muutoksia palomuureihin tarvitaan.

– Toisinaan projektin edetessä voidaan havaita myös yllättäviä katvealueita, koska

– Verkon täytyy toimia luotettavasti kaikkialla, missä hoitajat liikkuvat, Jari Kalpio sanoo.

verkkoa ei ole alkujaan rakennettu liikkuvaan työhön. Verkko on voinut soveltaa tietokoneen näytön äärellä työskentelyyn, mutta uutta käyttötarkoitusta varten tarvitaankin lisää tukiasemia.

Kalpio vertaa yhteistyötä it-osaston kanssa kivijalan rakentamiseksi. Tekninen pohjatyö mahdollistaa toiminnallisen suunnittelun – talon rakentamisen kivijalan päälle.

– On kuitenkin huomioitava, että tässä tapauksessa kivijalka elää koko ajan. Järjestelmiä on ylläpidettävä ja päivitettävä jatkuvasti muun muassa tietoturvan edistämiseksi. Jokainen päivitys on osaltaan myös riski, koska sillä saattaa olla sivuvaikutuksia loppukäyttäjän toimintaan. Tämä luo tarpeen elinkaaren aikaiselle tuelle, Kalpio sanoo.

Osallistamalla parempi lopputulos

Luotettava langaton verkko on välttämätön mutta ei yksinään riittävä edellytys mobiilien työnkulkujen käyttöönotolle. Mobiililaitteiden tarkoituksena on vastata hoitotyön tarpeisiin, joten on tärkeää osallistaa nimenomaan klinikoita toiminnalliseen suunnitteluun.

Ascomilla on käytössään hoitohenkilöstöä osallistava klinisen konsultaation konsepti. Sen tarkoituksena on kartoittaa hoitohenkilökunnan tarpeita ja toiveita jo suunnitteluvaiheessa.

– Kliinisenä asiantuntijana tehtäväni on ymmärtää sairaaloiden tarpeita ja toimintaprosesseja, joita älykkään terveysteknologian avulla halutaan ja voidaan kehittää. Toimin eräänlaisena tulkkina klinikoiden ja insinöörien välillä, Hildén sanoo.

Hildénin mukaan onnistuneeseen lopputulokseen tarvitaan ennen kaikkea teknisten ja klinisten asiantuntijoiden saumatonta yhteistyötä.

– On tärkeää kuulla klinikoiden näkemyksiä, sillä tekninen toteutus vaikuttaa suoraan kliniseen prosessiin – eli hoitohenkilökunnan työhön. Vain sillä tavoin voidaan kehittää hoitohenkilöstön tarpeisiin aidosti vastaavia ratkaisuja, Hildén kertoo.

Mycot mukautuvat hoitotyön tarpeisiin

Vajaassa vuosikymmenessä sairaalamaailman mobiliteetti on edistynyt merkittävästi – samaan tahtiin ovat kehittyneet Myco-älypuhelimet, jotka on suunniteltu terveydenhuollon tarpeisiin.

Alykäs terveysteknologia ja erityisesti mobiililaitteet mahdollistavat hoitohenkilöstön liikkuvan työn ja potilaskeksien hoidon. Mobiililaitteeseen välittyvät hoitajakutsut, hälytykset ja ajantasaiset tiedot lääkintälaitteista silloinkin, kun hoitaja ei ole potilaan luona.

Ascomin klinisen asiantuntijan **Mila Hildénin** mukaan mobiililaitteet ovat tuoneet käänteentekevän muutoksen hoitotyöhön. Tämän hän on itse saanut kokea työskennellessään sairaanhoitajana Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) vastasyntyneiden teho-osastolla, jossa otettiin ensimmäisenä maailmassa käyttöön Ascomin Myco-mobiililaitteet.

Vastasyntyneiden teho-osastolla haluttiin siirtyä perhehuonemalliin, jotta vanhemmat voisivat olla läsnä jatkuvaa hoitoa tarvitsevan lapsensa arjessa. Hildén johti projektia, jossa kolmen ison tehohoitohuoneen sijaan osastolle suunniteltiin yli 20 yhden hengen potilashuonetta. Muutos edellytti mobiililaitteita, jotta hoitajat voisivat seurata pienten potilaidensa lääkintälaittehälytyksiä myös hoitohuoneen ulkopuolelta.

– Markkinoilla ei tuossa vaiheessa vielä ollut kovinkaan paljoa terveydenhuoltoon soveltuvia mobiililaitteita.

Ascom oli kuitenkin juuri lanseerannut Myco-puhelimet, ja vielä ennen osastomme valmistumista se ehti julkaista parannellun version. Otimme uudella osastollamme käyttöön Myco 2 -älypuhelimet toukokuussa 2015.

Mycot mahdollistivat hoitajien liikkuvan työn sekä vanhempien läsnäolon lastensa luona. Mycot olivat vielä tuolloin melko harvinaisia hoitajien arkea helpottavia työvälineitä – nyt niitä käytetään maailmanlaajuisesti lukuisissa sairaaloissa.

Määrätietoista kehittämistä

Mycojen käyttöönotosta on vierähtänyt lähes kymmenen vuotta, ja nyt markkinoilla on jo neljäs Myco-malli. Ilmestyessään Mycot olivat ensimmäisiä terveydenhuoltoon suunniteltuja mobiililaitteita. Hildénin mukaan Mycot ovat pysyneet kehityksen kärjessä, koska ne ovat nopeasti pystyneet vastaamaan hoitotyön muuttuviin tarpeisiin.

– Mycoja on alusta alkaen kehitetty juuri terveydenhuollon vaativiin tarpeisiin ja ammattilaiskäyttöön. Niiden kehitys on vastannut aina ajan tarpeisiin: Mycot ja mobiliteetti ovat kehittyneet käsi kädessä, Hildén sanoo.

Hildén pitää tärkeänä, että Mycojen kehityksessä on kuultu loppukäyttäjää eli

hoitohenkilöstöä.

– Mitkä Mycon ominaisuudet on koettu sairaaloissa hyväksi? Miten Mycojen pitäisi muuttua, jotta ne vastaisivat entistä paremmin sairaaloiden tarpeisiin? Nämä olivat Myco 4:n kehitystyön keskeisiä kysymyksiä.

”Mycojen kehityksessä on kuultu hoitohenkilöstöä.”

Terveydenhuollon tarpeisiin suunniteltu Myco eroaa monin tavoin tavallisista kuluttajapuhelimista.

– Mobiililaitte on käden jatke ja työväline, joka altistuu sairaalaympäristössä esimerkiksi bakteereille. Infektioiden välttämiseksi se pitää voida puhdistaa vahvoilla desinfiointiaineilla. Puhelimen on kestävä myös esimerkiksi eritteitä, kovaa kulutusta ja putoamista.

– Ammattilaiskäyttöön suunnitellun mobiililaitteen linkaari on tavallisia kuluttajapuhelimia pidempi, mikä tekee siitä myös vastuullisemman valinnan, Hildén huomauttaa.

Edeltäjiään edistyneempi

Syksyllä 2023 julkaistu Myco 4 on edeltäjänsä tapaan moderni älypuhelin. Sen avulla hoitaja voi muun muassa seurata vitaaliarvoja, kirjata potilaansa tietoja suoraan potilastietojärjestelmään sekä vastaanottaa hoitajakutsuja ja lääkintälaittehälytyksiä.

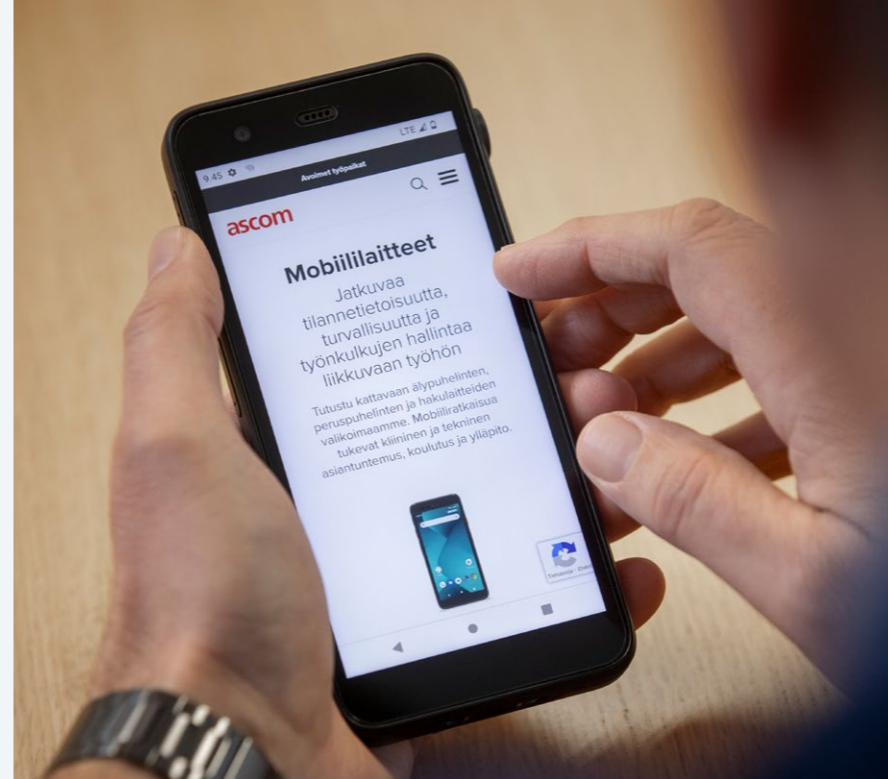
– Myco 4:ssä säilyivät edeltäjänsä hyvät elementit, kuten käytön aikana vaihdettava akku. Akku voidaan vaihtaa ilman, että puhelin sammuu ja kriittiseen työhön tulee keskeytyksiä, Hildén sanoo.

Uudessa Mycossa on myös tutut henkilöturvatoiminnot, kuten hälytyspainike sekä automaattiset kaatumis- ja liikkumattomuushälytykset. Niiden lisäksi turvaa tuo uusi riistonaruhälytys, joka aktivoituu, jos puhelin riistetään hoitajalta.

Mycot 4 – ammattitason älypuhelin terveydenhuoltoon

- Kestävä rakenne ja kosketusnäyttö
- Optimoitu Wi-Fi-yhteys
- Useita paikannusteknologioita
- Vedenkestävä, desinfioitava ja helposti puhdistettava
- Pitkäkestoinen akku, jonka voi vaihtaa käytön aikana puhelimen sammumatta
- Integroitu hälytyspainike, riistotoiminto sekä automaattiset kaatumis- ja liikkumattomuushälytykset

Mycot 4 on aiempaa kevyempi, kestävämpi ja helpommin puhdistettava. Uutta on myös riistonaruhälytys, joka aktivoituu, jos puhelin riistetään hoitajalta. Edellisen version tapaan älypuhelimella voi seurata vitaaliarvoja, kirjata potilaan tietoja suoraan potilastietojärjestelmään sekä vastaanottaa hoitajakutsuja ja lääkintälaittehälytyksiä.

KYSissä arvostetaan Mycojen toimintavarmuutta

Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) osastoilla on lähes vuoden ajan pilotoitu Myco 3 -älypuhelimia. Mycot olivat sairaalalle jo ennestään tuttuja, sillä KYSin vastasyntyneiden teho-osasto on ollut aikoinaan maailman ensimmäinen Myco-asiakas.

Hoitajakutsu- ja turvarkaisujen erityisasiantuntija **Antti Räsänen** mukaan pilottiin päädyttiin käyttäjäkyselyjen kannustamana: hoitohenkilöstö halusi päästä testaamaan mobiileja työkulkuja omilla osastoillaan. Myco 3 -pilotti käynnistettiin keväällä 2023 keuhko- ja sisätautiosastolla, sydän- ja verisuonikirurgian osastolla, sydäntutkimusosastolla sekä lasten ja nuorten osastolla.

– Etsimme osastoillemme nimenomaan hoitajille suunniteltuja puhelimia. Arvostamme Myco-puhelimeissa käyttäjälähtöisyyttä ja sitä, että suunnitteluun ovat osallistuneet hoitotyön ammattilaiset, Räsänen kertoo.

– Olemme saaneet pilotista hyviä kokemuksia, ja hoitajat ovat kiitelleet erityisesti Mycojen toimintavarmuutta. He ovat olleet tyytyväisiä vaihdettaviin akkuihin, joiden ansiosta puhelinta ei tarvitse sammuuttaa tai pitää pitkiä aikoja latauksessa.

Räsänen pitää tärkeänä, että Mycot kestävät kovaakin kulutusta. Hoitajat ovat kokeneet muotoiluun liittyvät yksityiskohdat hyödyllisiksi: puhelimen voi kiinnittää klipsillä esimerkiksi työpaidan taskuun, mikä estää puhelinta vahingossa tipahdamasta hoitotoimpiteen aikana.

Helpotusta hoitotyöhön

Yksi Myco 3 -pilotissa mukana olevista osastoista on lasten ja nuorten osasto, jonka toimintaa osastonhoitaja **Sari Tuppurainen** kuvaa laaja-alaiseksi. Osastolla hoidetaan monen erikoisalan potilaita, joista nuorimmat ovat alle vuoden ikäisiä ja vanhimmat 16-vuotiaita.

– Osastollamme on muun muassa infektio- ja sisätauti- ja lastenkirurgian potilaita. Hoidamme esimerkiksi epileptikoita, diabeetikkoja ja murtumapotilaita.

Myco 3 -pilotti käynnistettiin helmikuussa, kun osasto muutti uusiin tiloihin. Tuppuraisen mukaan vaihto kuluttajapuhelimesta Myco 3 -älypuhelimiin sujui hyvin.

– Mycot sopivat luontevasti uusiin toimintamalleihimme, joita olimme ennen muuttoa suunnitelleet. Nyt hoitajat nappaavat tottuneesti puhelimen mukaansa aina töihin tullessaan.

Tuppuraisen mukaan hoitajat kokevat tärkeäksi erityisesti sen, että he saavat hälytykset suoraan puhelimiinsa. Näin potilaat voivat saada nopeasti apua esimerkiksi hengenahdistus- tai kouristuskohtauksissa.

– Hoitaja voi myös soittaa huoneeseen ja kysyä lisätietoja siellä olevalta kollegaltaan tai potilaan vanhemmalta. Jos hälytys ei ole kiireellinen, hoitaja voi tehdä senhetkisen työtehtävänsä loppuun ennen kuin siirtyy potilaan luo.

– Puhelimeilla voi myös kirjata vitaaliarvoja tai lisätä suoraan potilaskertomukseen esimerkiksi valokuvan haavasta. Viivakoodinlukijan ansiosta potilaat voidaan tunnistaa turvallisesti. Nämä ominaisuudet helpottavat hoitajien työtä ja lisäävät potilasturvallisuutta, Tuppurainen summaa.

Myco-älypuhelimia on pilotoitu KYSin lasten ja nuorten osastolla. Apulaisosastonhoitaja Anita Karppinen arvostaa kollegoidensa tapaan erityisesti sitä, että hälytykset välittyvät suoraan mukana kulkeviin älypuhelimiin.

Hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen:

”Asiat pitää ajatella uusiksi”

Päijät-Hämeen hyvinvointialuejohtaja **Petri Virolaisen** mukaan hoitohenkilöstön uupuminen on monen asian summa. Tilanne vaatii pikaista korjausliikettä, jotta hoitoalalla riittäisi tekijöitä myös tulevaisuudessa. Ilman päteviä, motivoituneita ja hyvinvoivia ammattilaisia papereihin kirjatut tavoitteet jäävät toteutumatta. Jotta näin ei kävisi, moni asia pitää ajatella uusiksi.

– Nykyiseen tilanteeseen on monia syitä, eikä sen korjaaminen ole helppoa – mutta mahdollista kuitenkin, Petri Virolainen sanoo.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen johtaja, lääketieteen tohtori **Petri Virolainen** on kokenut ortopedi, joka ennen nykyistä tehtäväänsä toimi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin johtajana. Virolainen on työskennellyt myös sairaalajohtajana Turun yliopistollisessa keskussairaalassa, joten hän tietää ja tuntee hoitohenkilöstön arjen sekä terveydenhuollon solmukohdat erinomaisesti.

Hyvinvointialuejohtajana Virolainen haluaa pitää huolta erityisesti henkilöstön hyvinvoinnista ja riittävästä.

– Nykyiseen tilanteeseen on monia syitä, eikä sen korjaaminen ole helppoa – mutta mahdollista kuitenkin. Muutos parempaan edellyttää kykyä ja rohkeutta ajatella asioita uusiksi, Virolainen tähdentää.

”

Korona laittoi henkilöstön liian tiukalle liian pitkäksi aikaa.”

Hoitohenkilöstön uupumista vauhditti Virolaisen mukaan erityisesti koronapandemia, joka pakotti hoitoalan ammattilaiset venymään monin paikoin lähes epäinhimillisiin suorituksiin.

– Henkilöstön selkänahasta jouduttiin repimään tuolloin kohtuuttomasti. Alun perin arveltiin, että poikkeuksellinen tilanne kestää muutaman kuukauden, mutta se kestäikin pari vuotta. Jouduttiin liian tiukalle liian pitkäksi aikaa, Virolainen sanoo.

Koronapandemian alkuvaiheessa myös hoitohenkilöstö oli uuden edessä ja kantoi potilaiden lisäksi huolta niin omasta kuin läheistensäkin terveydestä. Pitkät päivät suojavarusteissa koettiin sekä fyysisesti että henkisesti raskaiksi, eikä työstä saatavan korvauksen koettu vastaavan työn vaativuutta. Väsymys sekä tyytymättömyys palkkoihin kasvoivat, ja moni hoitaja päätti vaihtaa alaa.

– Korona oli monelle hoitoalalla työskentelevälle dramaattinen kokemus, ja sen vaikutukset näkyvät osin yhä. Korona ei kuitenkaan ole ollut ainoa kuormitusta lisäävä tekijä, Virolainen sanoo.

Hoidettavia yhä enemmän

Virolaisen mukaan tilannetta vaikeuttaa erityisesti se, että väestön ikääntyessä hoidettavien määrä kasvaa samaan aikaan, kun hoitajien määrä on vähentynyt sekä suhteellisesti että absoluuttisesti.

– Tällaisessa tilanteessa henkilöstömitoitukset ovat johtaneet ojasta allikkoon. Tavoite on hyvä, mutta käytännössä laki on lisännyt ongelmia päivystyksissä ja erikoissairaanhoidossa, jossa hoidetaan ne kaikista vaativimmat potilaat, Virolainen sanoo.

Vinoutunut tilanne johtuu hyvinvointialuejohtajan mukaan siitä, että hoitajamitoitukset eivät koske päivystystoimintaa eivätkä erikoissairaanhoidoa. Lain kirjaimen täyttämiseksi hoitajia on siirretty yksiköstä toiseen, eli laki parantaa tilannetta siellä, missä lukuja mitataan, ja heikentää tilannetta siellä, missä niitä ei mitata.

– Pelkästään paperille tehdyillä kirjauksilla ei ongelmia voida ratkaista. Yksi keino tilanteen korjaamiseksi on teknologian laajempi hyödyntäminen myös vanhustenhuollossa. Siinä on paljon potentiaalia, Virolainen sanoo.

Esimerkkinä hän mainitsee muun muassa erilaiset päälle puettavat lääkintälaitteet, joiden avulla voidaan seurata etäyhteyksin esimerkiksi iäkkäiden kotona asuvien henkilöiden verenpainetta. Jos poikkeavuuksia ei ilmene, vanhusten ei tarvitse lähteä jonottamaan tarpeettomiin kontrollikäynteihin.

– Vastaavasti anturit voisivat ilmoittaa verenpaineen romahtamisesta tai rytmihäiriöstä, jolloin apua osattaisiin lähettää paikalle ennen kuin ihminen itse tietää sitä edes tarvitsevana.

Teknologian avulla voitaisiin kerätä myös monenlaisia ennakkotietoja, jotka auttavat kohdentamaan toimenpiteitä oikein. Lisäksi erilaisilla kameravalvonta- ja etäratkaisuilla olisi mahdollista vähentää vanhusten turvattomuuden tunnetta, joka

on vanhusten päivystykseen hakeutumisen yleisimpiä syitä.

– Tilannetta saattaisi helpottaa esimerkiksi se, että kotona oleva vanhus voisi vaikkapa televisioon avautuvan puheyhteyden avulla kertoa, mikä hänellä on hätänä. Uskon, että tämä vähentäisi ambulanssikuljetuksia sairaaloihin merkittävästi. Meidän on välttämätöntä etsiä uusia ratkaisuja, jotta saamme maksimaalisen kapasiteetin sinne, missä teknologia ei voi korvata ihmistä, Virolainen painottaa.

Vaatimukset kasvaneet

Hoitohenkilöstön työtaakkaa ovat kasvattaneet myös viranomaisten terveydenhuololle asettamat velvollisuudet sekä asiakkaiden lisääntyneet vaatimukset. Virolainen sanookin jonkinlaisen priorisoinnin olevan välttämätöntä, koska tekijöitä ei yksinkertaisesti riitä kaikkialle eikä kaikkeen.

”

Joudutaan tekemään liian paljon kompromisseja, ja se kuormittaa.”

– Työmäärän takana on paljon muuta kuin hoidettavien lukumäärän kasvu. Meillä on paljon uusia tehtäviä ja veloituksia, kuten erilaiset seulonnat, varhaisen puuttumisen malli ja matalan kynnyksen palvelut. Nämä sinänsä hyvät asiat pakottavat meitä suuntaamaan resursseja sinne, missä niitä ei ole aikaisemmin ollut.

Koska työmäärät eivät vastaa työntekijöiden määrää, hoitohenkilöstö ei enää pysty tekemään työtään niin hyvin kuin haluaisi. Tämä lisää eettistä stressiä.

– Joudutaan tekemään liian paljon kompromisseja, ja se on kuormittavaa. Alamme olla tilanteessa, jossa on uskallettava aloittaa sekin keskustelu, mihin palveluihin tämä väki riittää, ja purkaa

sellaista, joka on vähiten hyödyllistä. Meidän pitäisi päästä eroon tilanteesta, jossa ihmisiä samanaikaisesti sekä ylihoidetaan että alihoidetaan.

Tarkastelun alle hän haluaa ottaa myös sairaaloiden sisäisen tehtävänjaon.

– Tilanteen helpottamiseksi on syytä selvittää, tekeekö kukin ammattilainen oikeita ja koulutustaan vastaavia asioita, hoidetaanko ihmisiä oikeissa paikoissa ja ovatko johtamis- ja esimiestaidot kunnossa. Johtamistaidoissa lienee vielä kehittämisen varaa – hyvä ja reilu johtaminen on yksi tärkeimmistä pitovoimaa parantavista tekijöistä.

Hoitoalaa Virolainen pitää edelleen äärimmäisen merkityksellisenä, mielenkiintoisena ja palkitsevana, vaikka se onkin viime aikoina saanut julkisuudessa lähinnä kielteistä näkyvyyttä. Samalla hän muistuttaa, että erityisesti nuorten odotukset työnantajia ja työelämää kohtaan ovat muuttuneet. Tämä pitäisi ottaa huomioon myös hoitoalalla.

– Perinteisesti ammatillinen eteneminen on ollut hoitoalalla vähäistä, mikä sekin on saattanut vähentää nuorien hakeutumista alalle. Meidän pitäisi nyt ryhtyä kehittämään urapolkumalleja, jotka mahdollistaisivat erilaisia työuria myös tällä alalla.

– Hoitajien ammattitaidolle voisi olla käyttöä muuallakin kuin varsinaisessa hoitotyössä. Heille pitäisi tarjota mahdollisuutta kehittyä ja luoda uraa esimerkiksi it-suunnittelun tai tutkimustyön parissa. Myös syventäviä ja erikoisoasamista tarjoavia koulutuksia pitäisi järjestää enemmän, jotta hoitajien luontaisiin kiinnostuksen kohteisiin voitaisiin vastata – tämä palvelisi kaikkia osapuolia.

Ennaltaehkäisy yhä tärkeämpää

Lopuksi Virolainen nostaa esiin sairauksien ennaltaehkäisyn tärkeyden ja kansalaisten vastuun omasta terveydestään. Ennaltaehkäisyn tärkeys korostuu tilanteessa, jossa riittävää ja oikea-aikaista hoitoa ei välttämättä kyetä tarjoamaan kaikille.

– Nykyisessä tilanteessa on pakko pe-
räänkuuluttaa myös ihmisten vastuuta

– Meidän pitäisi nyt päästä eroon tilanteesta, jossa ihmisiä samanaikaisesti sekä ylihoidetaan että alihoidetaan, Petri Virolainen sanoo.

omasta terveydestään. Tarkoitus ei ole syyllistää ketään, mutta meillä on velvollisuus kertoa nykyistä paremmin, millaisia kehityskulkuja vaikkapa poikkeavat sokeriarvot ennakoivat, Virolainen sanoo.

Virolaisen mukaan ”tämä ei ole sinulle hyväksi”-lausahdus ei enää riitä vakuuttamaan potilasta siinä määrin, että hän korjaisi elintapojaan.

– Potilaalle pitää datan kautta näyttää, mitä mikin arvo merkitsee juuri hänelle. Pitää osoittaa, että toimimalla näin voi pienentää riskiä, että tapahtuu näin ja näin. Hyvinvointialuejohtaja kannustaa jo-

kaista pitämään parempaa huolta itsestään ensisijaisesti omaksi parhaakseen mutta myös terveydenhuollon taakan keventämiseksi. Tärkeintä on huolehtia tutuista perusasioista eli liikunnasta, ravinnosta ja unesta.

– Teknologia tarjoaa myös henkilökohtaisesta hyvinvoinnista huolehtimisen tueksi ratkaisuja, joilla voi kerätä yksilöllistä dataa. Älykellosta näet, oletko kerryttänyt riittävästi askeleita ja älysoittimen avulla voit tarkkailla unesi laatua ja niin edelleen. Äärimmäisyyksiin ei tosin kannata tälläkään saralla mennä.

Teknostressi haastaa ammatti-identiteettiä

Teknostressi on aikamme vitsaus, josta kärsii lähes joka kolmas suomalainen ja joka pahimmillaan saattaa johtaa jopa ammatilliseen identiteetikriisiin. Mitä työyhteisössä voidaan tehdä teknostressin taltuttamiseksi ja työhyvinvoinnin lisäämiseksi?

Terveystieteiden ammattilaisten on hallittava varsinaisen hoitotyön lisäksi erilaisten tietojärjestelmien, lääkintälaitteiden ja muun terveysteknologian sujuva käyttö. Viivästyksistä ja virheet voivat olla potilasturvallisuuden kannalta vakavia, joskus jopa kohtalokkaita.

Ei siis liene ihme, että terveydenhuoltoala nousee esiin Jyväskylän yliopiston teknostressiä tarkastelevassa tutkimuksessa. Teknostressillä tarkoitetaan stressiä, joka syntyy teknologioiden käytöstä työssä: työntekijän voimavarat eivät enää kaikissa tilanteissa riitä hallitsemaan lisääntyvää teknologiaa ja nopeampien informaatiotulvuuksien.

– Teknostressissä on yksinkertaisimmillaan kyse siitä, miten yksilö reagoi teknologisiin muutoksiin ja haasteisiin, kiteyttää teknologian oppimisen ja opetuskäytön professori **Raija Hämäläinen** Jyväskylän yliopistosta.

Hämäläinen kuvaa teknostressiä monitasoiseksi ilmiöksi, jonka taustalla vaikuttavat teknologisoituminen ja digitalisaatio. Kuormitusta voivat aiheuttaa niin yksittäiset teknologiat kuin isommat organisaatiotason muutoksetkin.

– Teknostressiä voi syntyä esimerkiksi siitä, ettei työntekijä osaa käyttää uutta teknologiaa tai luota sen tietoturvasuoruuksien. Kuormitusta aiheuttavat myös suuret muutokset, kuten uusien tietojärjestelmien käyttöönotot.

– Stressiä lisää myös se, että monien kanavien kautta tulevaa informaatiota pitäisi pystyä omaksumaan turhan paljon rajalliseen työaikaan nähden.

Teknologia ei kuitenkaan yksinään selitä työssä koettua teknostressiä, vaan siihen yhteydessä ovat myös työntekijän taidot ja asenne sekä organisaation toimintaympäristö.

– Teknostressi on muun stressin lailla hyvin yksilöllistä, Hämäläinen sanoo.

Kokeneemmilla enemmän teknostressiä

Teknologia tuo terveydenhuoltoalalle väistämättä uusia työvälineitä ja työskentelytapoja. Teknostressi voi johtaa jopa ammatilliseen identiteetikriisiin: ihmissuhde- ja auttamistyöhön kouluttautunut ammattilainen ei koe kykenevänsä hyödyntämään täysimittaisesti ammattitaitoaan, jos hänen teknologisessa osaamisessaan on puutteita.

– Hoitaja saattaa käyttää yhä suuremman osan työajastaan teknologian parissa. Teknostressi kasvaa, jos hän ei sisäistä käyttämänsä teknologian hyötyjä ja sitä, miksi sen käytön opetteluun on panostettava, Hämäläinen selittää.

– Identiteetikriisi koskettaa erityisesti kokeneempia työntekijöitä, sillä he ovat tutkimuksemme mukaan nuorempia kollegoitaan herkempiä kokemaan teknostressiä. Tämä on hyvin poikkeuksellista, sillä yleensä ammatillinen osaaminen kasvaa työvuosien karttuessa. Teknologian

osalta kehityssuunta on toisenlainen.

Hämäläinen arvelee, että nuorilla on enemmän uskallusta ja halua kokeilla uutta teknologiaa. Teknologia on luonteva osa heidän elämäntapaansa – joskaan se ei ole osaamisen tae.

– Tällä hetkellä 16–25-vuotiaiden ikäryhmä on polarisoitumassa. Samassa ikäryhmässä on yhä enemmän sekä huippuosaajia että niitä, joilla on puutteita perustaidoissa. Vapaa-ajan harrastuneisuus on vahvasti yhteydessä teknologisiin ongelmanratkaisutaitoihin.

Jokaisella vastavalmistuneella on kuitenkin pohjataidoistaan huolimatta paljon uutta opeteltavaa.

– Opinnot eivät välttämättä kunnolla valmista tulevia ammattilaisia erittäin teknologisoituneeseen työympäristöön, Hämäläinen sanoo.

Tarpeen sanoittaminen tärkeää

Teknostressin kokeminen on hyvin yksilöllistä, mikä aiheuttaa haasteita työpaikoilla. Yhtäältä on luotava yhteisiä toimintakäytänteitä ja toisaalta muistettava, että joillekin huomattavaa stressiä aiheuttavat asiat eivät kuormita toisia lainkaan.

– On tärkeää kiinnittää huomiota jatkuvan oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksiin, yhteisöllisyyteen, tiedon jakamiseen sekä työnteon kannalta sujuviin puitteisiin, Hämäläinen kertoo.

Hämäläinen korostaa kannustavan työskentelytavan sekä työntekijöiden pereh-

”

Teknostressi on hyvin yksilöllistä.”

dyttämisen merkitystä. Kouluttamisesta tinkiminen voi näkyä sekä osaamisen että motivaation puutteena.

– Teknostressiä syntyy usein juuri siitä, ettei työntekijällä ole riittävästi aikaa omaksua uuden työvälineen käyttöä eikä hän hahmota sen hyötyjä. Tarpeen sanoittaminen ja osoittaminen auttaa työntekijöitä suhtautumaan uuteen teknologiaan myönteisemmin.

Työntekijöiden osaamisesta ei kannata tehdä oletuksia esimerkiksi pelkän iän tai sukupuolen perusteella. Tutkimusnäyttö nimittäin osoittaa miesten kokevan naisia enemmän teknostressiä.

– Usein esimerkiksi teknologiavastuut kasautuvat helposti miehille, vaikka heillä olisi sama koulutus kuin naispuolisilla kollegoillaan, Hämäläinen sanoo.

Koko työyhteisön asia

Teknostressin taltuttamiseen tarvitaan koko työyhteisöä. Jokainen voi osaltaan edistää avointa ilmapiiriä reflektoidulla, jakamalla ja sanoittamalla teknologiaan liittyvää tietoa ja osaamista.

– Pienet kysymykset ja avuntarjoukset kollegalle eivät vie juurikaan aikaa, mutta niillä voi olla iso merkitys luottamuksellisten vuorovaikutussuhteiden rakentamisessa, Hämäläinen sanoo.

Hämäläinen pitää erittäin tärkeänä, että työntekijä pystyy sanoimaan ääneen avuntarpeensa.

– Teknostressin käsittelyssä voi auttaa jo se, että ilmiölle saa nimen. On hyvä pohdita, mitkä teknologiat ovat itselle helppoja ja mitkä taas aiheuttavat stressiä ja miksi – ja mihin asioihin itse voi vaikuttaa. Tärkeää on muistaa itsemyötätunto. Kaikkea ei tarvitse oppia heti.

– Teknostressiä aiheuttaa usein se, ettei työntekijällä ole riittävästi aikaa omaksua uuden työvälineen käyttöä eikä hän hahmota sen hyötyjä, professori Raija Hämäläinen sanoo.

– Ascom suunnittelee parhaillaan kattavaa, itsenäisesti suoritettavaa virtuaalikoulutusta, kertoo kliininen asiantuntija Mila Hildén.

Laadukas koulutus varmistaa osaamisen

Älykäs terveysteknologia helpottaa hoitotyötä – mutta vain, jos sitä osataan käyttää tarkoituksenmukaisella tavalla. Osaamisen ja sen jatkuvuuden varmistamiseksi tarvitaan laadukasta koulutusta, käyttäjien sitoutumista sekä lähijohdon tukea.

Ascomin päämääränä on tarjota sairaaloille ratkaisuja, joiden avulla ne voivat parantaa hoitotuloksia, tarjota parempia potilaskokemuksia, tukea hoitohenkilöstön hyvinvointia ja hallita hoidon kustannuksia. Älykkäät terveysteknologiaratkaisut on suunniteltu vastaamaan hoitotyön tarpeisiin, mutta ilman laadukasta kliinistä koulutusta niiden tarjoama apu voi kuitenkin jäädä puutteelliseksi.

Ascomin kliinisen asiantuntijan **Mila Hildénin** mukaan sairaalan tarpeita palveleva terveysteknologiaratkaisu on eri sidosryhmien välisen yhteistyön, toiminnallisen suunnittelun, teknisen toteutuksen ja laadukkaan kliinisen koulutuksen lopputulos.

– Koulutuksella varmistetaan, että jokainen työntekijä osaa ja uskaltaa käyttää uusia työvälineitään. Ennen kaikkea koulutus auttaa heitä ymmärtämään, miksi teknologiaa tarvitaan ja miten se helpottaa heidän työtään. Ymmärrys tarpeista ja hyödyistä on erittäin tärkeää, koska ilman sitä ratkaisun käyttöön on vaikea sitoutua.

Ascomin ratkaisut suunnitellaan osaksi hoitotyön toimintaprosessia, joten niiden täysimittainen hyödyntäminen edellyttää sitoutumista koko työyhteisöltä.

– Jos ratkaisua ei syystä tai toisesta kyettä käyttämään tarkoituksenmukaisesti tai ollenkaan, sen hyödyt jäävät osittaisiksi. Pahimmassa tapauksessa potilaan avunsaanti hidastuu, Hildén kertoo.

Hildén kuvaa hoitotyön toimintaprosessia ketjuksi, jonka jokainen lenkki on kokonaisuuden kannalta merkityksellinen.

– Kliininen henkilöstö saa roolinsa

mukaisen ja laajuisen koulutuksen ratkaisujen käyttöön. Hoitajien lisäksi oman koulutuksensa saavat esimerkiksi lääkärit, jotka vastaanottavat tietynlaisia hälytyksiä. Jos osastolla otetaan käyttöön Ascomin kokonaisratkaisu, koulutettavien joukko on laajempi. Kliinikoiden lisäksi koulutetaan tarvittavat sidosryhmät, kuten laitoshuolto, lääkintävahtimestarit ja välinehuolto, Hildén sanoo.

– Lisäksi sairaalan it-osastolle järjestetään oma tekninen koulutus. Ascomin ratkaisut ovat usein kriittisiä hoitotyön ja potilasvalvonnan kannalta, jolloin teknisiin ongelmatilanteisiin täytyy reagoida mahdollisimman nopeasti, hän lisää.

Hyvä koulutus on osallistavaa

Ascomin kliinisenä asiantuntijana Hildén vastaa kliinisistä koulutuksista. Lukuisia osastoja kouluttaneen Hildénin mukaan tehokkain tapa oppia on niin kutsuttu hands on -menetelmä, jossa hoitohenkilöstö koulutetaan käytännönläheisesti paikan päällä uusissa tiloissa.

– Koulutuksessa käymme ensin yhdessä materiaalit ja järjestelmän osat läpi. Sen jälkeen koulutettavat pääsevät pienissä ryhmissä testaamaan järjestelmää käytännössä, ja olen heidän tukenaan ja apunaan. Näin jokainen voi tutustua uusiin työvälineisiin ja toimintatapoihin sekä saada varmuutta ratkaisujen käyttöönottoon, Hildén kertoo.

Oikea-aikaisen koulutuksen lisäksi Hildén pitää tärkeänä sitä, että Ascom on aina paikan päällä uusien järjestelmien käyttöönottopäivänä.

– Olemme paikalla varmistamassa, että uudenlaiset työkulut lähtevät heti alusta

alkaen sujumaan. Voimme käyttöönottojen sekä esimerkiksi järjestelmäpäivitysten yhteydessä järjestää myös pop up -koulutuksia, joihin hoitajat voivat tulla päivittämään taitojaan.

Hildénin mukaan koulutusten toteutuvat suunnitellaan aina yhdessä asiakkaan kanssa tämän toiveiden ja tarpeiden pohjalta.

”**Jokaisen on uskallettava käyttää uusia työvälineitään.**”

– Koulutus voidaan esimerkiksi jakaa kahteen osaan: voimme etänä käydä läpi tarvittavat pohjatiedot, joita myöhemmin syvennetään paikan päällä käytännön hands on -harjoittelussa. Koulutuksessa voidaan hyödyntää myös Ascomin virtuaalista demotilaa, Hildén kertoo.

Osaaminen on yhteinen asia

Laadukas koulutus auttaa varmistamaan, että ratkaisut tukevat sairaalan tarpeita suunnitellusti. Kokenut kouluttaja on kuitenkin huolissaan siitä, että hoitoalan niukkenevat resurssit ja hoitajapula vaikeuttavat hoitohenkilöstön osallistumista koulutuksiin.

– Käytännössä resurssipula näkyy siinä, etteivät kaikki työntekijät pääse koulutuksiin. Toisinaan myös koulutuk-

seen osallistuvat hoitajat eivät voi täysin keskittyä oppimiseen, koska he joutuvat kouluttautumisen lomassa hoitamaan potilasasioita. Tämän vuoksi erityisesti järjestelmien pääkäyttäjien kouluttamiseen on panostettava, koska he vastaavat omilla osastoillaan työntekijöiden osaamisesta, Hildén sanoo.

– Ascomin ratkaisut eivät pysty helpottamaan hoitohenkilöstön työtä, jos niitä ei käytetä oikein. Riittävä koulutus varmistaa osaamisen – ja sen, että investoinnille saadaan vastinetta.

Hildénin mukaan on tärkeää, että laadukasta koulutusta voidaan tarjota kaikissa olosuhteissa. Tämä edellyttää Ascomin koulutuksilta muuntautumiskykyä ja monipuolisuutta sekä yhteistyötä asiakkaiden kanssa. Parhaillaan kehitteillä on kattava virtuaalikoulutus, jonka työntekijä voi suorittaa itsenäisesti.

– Verkkomateriaalissa käydään ratkaisun osat ja toimintaprosessi läpi ja jokaisen osion jälkeen on osaamista mittaava testi. Nähdäkseni tällaisen kokonaisuuden voisi sisällyttää myös perehdyttämissuunnitelmaan, Hildén kertoo.

– Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ratkaisujen käyttöön on välttämätöntä osaamisen jatkuvuuden kannalta. Jos osaaminen jää vajavaiseksi, osa ratkaisujen toiminnoista saattaa jäädä ajan myötä hyödyntämättä. Tämä johtaa lopulta siihen, että työnkuluja sujuvoittavat ja helpottavat elementit vähitellen katoavat, hän jatkaa.

Hildénin mukaan osaamisen ja sen jatkuvuuden takaaminen edellyttää lähijohdolta sitoutumista. Ilman sitä työntekijöiden on vaikea omalta osaltaan sitoutua uuden teknologian käyttöön – lähijohdon tukea tarvitaan jo ennen uusien työvälineiden käyttöönottoa.

– On hyvin inhimillistä, että uuden teknologian käyttö ja uudenlaiset toimintatavat saattavat aluksi jännittää, jopa pelottaa, kokenuttakin hoitohenkilöstöä. Joskus luottamuksen saaminen vaatii pitkäaikaisista työtä. Uusia toimintatapoja täytyy lähijohdon avulla työstää jo muutosvaiheessa, jotta uusien työvälineiden omaksuminen sujuisi hyvin.

– Ylipäänsä laadukkaana koulutuksen tarjoaminen viestii henkilöstölle siitä, että heitä ja heidän työpanostaan arvostetaan – uutta teknologiaa hankitaan ennen kaikkea heidän työnsä helpottamiseksi, Hildén päättää.

Teksti **Nelli Laihinen** | Kuva **Roni Lehti**

Palaute auttaa kehittämään palveluita

Ascomin tuki- ja ylläpitopalvelut palvelevat asiakkaita ympäri vuorokauden. Tukipyyntöjen ratkaiseminen ja laadukas palvelu edellyttävät laajaa teknistä osaamista, asiakaslähtöistä ajattelutapaa sekä toiminnan kehittämistä ohjaavaa asiakaspalautetta.

Ascomin tuki- ja ylläpitopalvelut palvelevat asiakkaita sen jälkeen, kun ratkaisut on asennettu paikoilleen ja käyttäjäkoulutukset ovat ohi. Customer Care Manager **Salomon Nikkarin** mukaan ongelmatilanteissa apua on mahdollista saada puhelimitse tai sähköpostitse ympäri vuorokauden vuoden jokaisena päivänä.

– On tärkeää, että asiakkailla on varmuus siitä, että apua on saatavilla aina tarvittaessa. Tekniset asiantuntijamme ratkaisevat valtaosan tukipyynnöistä etänä, mutta tarpeen tullen järjestelmäasiantuntijamme lähtevät paikan päälle selvittämään ongelmaa. Nopea ja tehokas tuki auttaa minimoimaan häiriöiden vaikutuksia.

Ascomin asiantuntijat tarjoavat teknistä tukea, opastavat ratkaisujen käytössä sekä ylläpitävät ja huoltavat järjestelmiä. Tarvittaessa ratkaisuihin

tehdään myös pieniä toiminnallisia muutoksia loppukäyttäjien toiveiden pohjalta.

– Teemme myös etävalvontaa eli voimme proaktiivisesti reagoida järjestelmissä oleviin mahdollisiin häiriöihin jo ennen kuin ne välttämättä edes näkyvät asiakkaalle, Nikkari kertoo.

Tekninen osaaminen ei yksinään riitä

Tukipalveluiden työntekijät tarvitsevat laaja-alaista teknistä osaamista sekä ymmärrystä ratkaisuista ja asiakkaiden toimintaympäristöistä. Ascomin ratkaisuja on käytössä niin isoissa sairaaloissa kuin pienissä hoivakodeissakin.

– Ratkaistavakseni tulee sekä edistyneisiin ja laajoihin viestintä- ja lääkintälaiteratkaisuihin että yksittäisiin hoitajakutsutilanteisiin liittyviä tukipyyntöjä. Varsinkin hoitotyössä ratkaisumme ovat usein kriittisessä asemassa, joten häiriöt ja vikatilanteet on ratkaistava mahdolli-

simman nopeasti, Support Engineer **Seija Peltonen** kertoo.

Nikkarin mukaan tukipyyntöjen nopea ratkaiseminen edellyttää ennen kaikkea asiakaslähtöistä ajattelutapaa ja sujuvaa vuorovaikutusta – pelkkä tekninen osaaminen ei yksinään riitä.

– Ongelman selvittämiseksi asiantuntija tarvitsee yleensä lisätietoa loppukäyttäjältä, useimmiten siis hoitajalta. Hänen on osattava kysyä oikeita kysymyksiä ja tulkata monimutkaisia järjestelmiä käyttäjän ymmärtämälle kielelle.

Nikkari korostaa myös empaattisen kohtaamisen merkitystä. Samaa mieltä on Peltonen, joka saa asiakkailta kiitosta erityisesti ystävällisestä palvelusta – joskus jopa koko työpäivän pelastamisesta.

– Neuvoin kerran hoitajaa laitehuolto-prosessista, joka oli jäänyt hänelle epäselväksi ja painanut siksi hänen mieltään. Hoitaja ilahtui saatuaan asiaan selvyuden ja kiitteli päivänsä pelastuneen, Peltonen kertoo.

Palaute auttaa kehittämään

Ascomin tukipalvelut saa Nikkarin mukaan palautetta erityisesti nopeasta, asiantuntevasta ja ystävällisestä palvelusta. Kiitosta tulee myös siitä, että asiakkaat pidetään ajan tasalla tukipyynnön etenemisestä.

Nikkari kuvaa palautetta äärimmäisen tärkeäksi, koska se antaa suoran näkemyksen asiakkaiden tarpeista ja odotuksista sekä mahdollistaa palveluiden laadun kehittämisen.

– Palaute on todella arvokasta, koska se ohjaa meitä vahvistamaan hyviä käytänteitämme sekä parantamaan heikkouksiamme. Viemme tarvittaessa loppukäyttäjien palautetta eteenpäin myös esimerkiksi tuotekehitykseen.

Palautetta tukipalveluista kerätään pääasiallisesti palautekyselyllä, joka lähtee asiakkaalle aina ratkaistun tukipyynnön jälkeen. Lisäksi palautetta saadaan asiakas-kohtaamisissa sekä seurantalapalaverissa.

Palautteet ja kehitysideoita käsitellään yhdessä tukipalveluiden työntekijöiden kanssa. Peltonen kertoo arvostavansa saamaansa palautetta. Rakentava kritiikki auttaa kehittämään toimintaa ja positiivinen palaute lämmittää mieltä ja tuo merkitystä omaan työhön.

– Tässä tehtävässä on tärkeää nähdä tukipyyntöjen ja tikettien takana oleva hoitotyön ammattilainen, jota voin siinä hetkessä auttaa omalla osaamisellani – se on tässä työssä parasta.

”**On tärkeää, että asiakkaat tietävät saavansa apua aina tarvittaessa.**”

Tukipalveluiden asiantuntijoiden Seija Peltosen ja Lennart Jaarsman mukaan häiriöt ja vikatilanteet on ratkaistava mahdollisimman nopeasti, koska etenkin hoitotyössä Ascomin ratkaisut ovat usein kriittisessä asemassa.

Perhehuoneesta hyvä alku yhteiseen elämään

Satasairaalan vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosastolla hoidetaan pieniä potilaita, jotka tarvitsevat toipuakseen myös vanhempiensa läsnäoloa. Osastolla ei ole vierailuaikoja – ympärivuorokautisen yhdessäolon mahdollistavat perhehuoneet.

Moni lapsi viettää elämänsä ensimmäiset päivät, viikot tai jopa kuukaudet Satasairaalan eli Porissa sijaitsevan keskussairaalan vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosastolla. Osaston perhehuoneet mahdollistavat vanhempien ja vastasyntyneen yhdessäolon ympäri vuorokauden.

– On tärkeää, että vanhemmat voivat olla läsnä lapsensa elämässä heti alusta alkaen. Perhe saa viettää omassa huoneessaan koko sairaalassa

oloajan ja tutustua rauhassa toisiinsa, osastonhoitaja **Eija Koskinen** kertoo.

Osastolla hoidettavilla vastasyntyneillä saattaa olla esimerkiksi hengitysvaikeuksia, matala verensokeri tai infektiopäily. Hoitoa saavat myös ennen aikaisesti syntyneet vauvat sekä Turun yliopistollisesta keskussairaalaan jatkohoitoon siirrettävät pikkukeskoset.

Sairaalahoiton tarve tulee täysiaikaisena syntyneen vauvan vanhemmille lähes aina yllätyksenä.

– Myös äidit siirtyvät osastollemme hoitoon mahdollisimman pian, yleensä parin tunnin sisällä synnytyksestä. Vanhemmilla on ymmärrettävästi kova huoli lapsestaan, joten on tärkeää, ettei vauvaa eroteta vanhemmistaan pitkäksi aikaa, Koskinen kertoo.

Yhdessäolo tukee toipumista

Perhehuonemalli otettiin käyttöön vastasyntyneiden teho- ja valvontaosastolla

vuonna 2015. Tuolloin osaston toiminta käynnistyi uusissa tiloissa vastavalmistuneessa Lasten- ja naistentalossa keskussairaalan alueella. Muutamaa vuotta myöhemmin Satasairaalaan tuli Suomen ensimmäinen neo-BFHI-kriteereillä auditoitu sairaala.

– Vuonna 2019 sairaalalle myönnettiin vauvamyönteisyysertifikaatti, joka kattaa myös keskosten ja sairaiden vastasyntyneiden hoidon. Vauvamyönteisyys ja perhelähtöisyys on meille erittäin tärkeää – täällä huomion kohteena on koko perhe, Koskinen kertoo.

Osastolla nähdään Koskinen mukaan päivittäin vanhempien vahvan roolin merkitys. Hoivavastuu on vanhemmilla, jotka saavat halutessaan osallistua myös hoitotoimenpiteisiin ja tutkimuksiin.

– Vanhempien ja lapsen välinen side, turvallisuuden tunne sekä varhainen vuorovaikutussuhde vahvistuvat heti alusta alkaen. Tällä on iso merkitys, kun perhe kotiutuu pitkien, jopa viikkoja tai kuukausia kestävien hoitajaksojen jälkeen.

Perhehuonemallilla sekä yhdessäololla on vahvat kliiniset perusteet: vastasyntyneet kehittyvät ja toipuvat nopeammin vanhempiensa lähellä.

– Esimerkiksi ihokontakti rau-

Osastonhoitaja Eija Koskinen on yli 30-vuotisen uransa aikana hoitanut lukuisia pieniä potilaita. Letkujen ja johtojen sijaan viikon ikäinen potilas voi tarttua virkatun mustekalan turvaa tuoviin lonkeroihin.

hoittaa vauvaa sekä auttaa säätämään kehon lämpötilaa ja pitämään verensokerin tasaisena. Samalla ihokontakti auttaa äitiä esimerkiksi imetyksen käynnistämässä ja synnytyksestä palautumisessa, Koskinen kertoo.

Edellytyksenä toimiva teknologia

Vastasyntyneiden teho- ja tarkkailuosastolla perheet saavat olla rauhassa omassa huoneessaan. Tämä edellyttää kuitenkin hoitohenkilöstön jatkuvaa tilannetietoisuutta – potilasturvallisuuden takaamiseksi vauvan vointia on voitava seurata myös huoneen ulkopuolelta käsin. Tämän vuoksi osastolla on käytössä Ascomin Myco-älypuhelimet, hoitajakutsujärjestelmä sekä Unite Assign -ohjelmisto, jolla hälytyksiä voidaan vastuuttaa eri hoitajille.

– Perhehuonemallia ei olisi mahdollista toteuttaa ilman toimivaa terveysteknolo-

gia, Koskinen korostaa.

Hoitajan mukana kulkevaan Myco-puhelimeen välittyvät niin lääkintälaitteista tulevat hälytykset kuin hoitajakutsutkin.

”Vanhemmat ja lapsi kasvavat täällä perheeksi.”

– Puhelimestaan hoitaja näkee, mistä huoneesta hälytys tulee sekä mikä lääkintälaitte hälyttää ja miksi. Näin hän tietää heti mennä oikeaan paikkaan apuun, Koskinen kertoo.

– Hoitajakutsu on vanhemmille help-

po tapa pyytää apua. Hoitaja voi kutsun saatuaan avata puheytyden huoneeseen ja kysyä vanhemmilta lisätietoja. Tällä tavoin hän osaa tarvittaessa viedä mukanaan huoneeseen esimerkiksi vaippoja. Näin säästyy myös askeleita ja aikaa, hän lisää.

Koskinen mukaan osastolla arvostetaan erityisesti sitä, että huoneista tulevat hälytykset voidaan vastuuttaa tietyille hoitajille. Tämä pienentää yksittäisen hoitajan hälytyskuormaa, vähentää työn keskeytyksiä ja rauhoittaa osaston äänimaailmaa.

– Jos hoitaja ei jostain syystä pysty vastaamaan hälytykseen, hälytys siirtyy toiselle työntekijälle. Näin varmistetaan, että pieni potilas saa nopeasti tarvitsemansa avun.

Hyvät eväät elämään

Koskinen mukaan vanhempien ja lapsen tiiviin yhdessäolon vaikutukset näkyvät myös kotiutumisen jälkeen: perhe saa

hoidon tarpeesta huolimatta hyvän alun yhteiselle elämälle.

– Pystymme täällä tukemaan vanhempiä ja aika pienilläkin asioilla vaikuttamaan siihen, minkälainen elämä perhettä odottaa kotiutumisen jälkeen. Kotiinpaluun jälkeiset soitot tänne ovat oikeastaan tyystin loppuneet perhehuonemallin myötä.

Koskinen on työskennellyt vastasyntyneiden teho- ja valvontaosastolla koko työuransa ajan. Yli 30-vuotisen uransa aikana hän on saanut nähdä lukuisten perheiden kasvavan ja selviävän yhdessä vaikeistakin ajoista.

– Totta kai välillä eteen tulee myös surullisia kohtaloita, jos esimerkiksi hyvin huonokuntoisena syntynyt vauva menehtyy. Kuitenkin pääasiassa tämä on positiivista ja palkitsevaa työtä. On hienoa nähdä, kun vanhemmat ja lapsi kotiutuvat täältä perheensä – silloin olemme onnistuneet omassa työssämme. Siihen tunteeseen en ikinä kyllästy, hän päättää.

Ascomin henkilöturvaan luotetaan useilla eri aloilla

SYKSYLLÄ 2022 Ascom julkisti Ascom Healthcare Platform -ratkaisukokonaisuuden, jonka suunnittelussa lähdettiin liikkeelle terveydenhuollon tarpeista. Hoitohenkilöstön kanssa yhteistyössä kehitetyillä ratkaisuillaan Ascom pyrkii omalta osaltaan tukemaan terveydenhuollon tavoitteita – niin potilaiden, hoitohenkilöstön kuin taloudenkin näkökulmasta. Nyt hyväksi havaittua mallia on laajennettu muillekin toimialoille.

– Olemme asteittain lanseeraamassa samantyyppistä kokonaisuutta neljälle eri alalle eli teollisuudelle, kaupalle, majoituspalveluille ja turvallisuussektorille. Ratkaisujemme perimmäisinä tavoitteina on parantaa työturvallisuutta, lisätä tilannetietoisuutta ja toiminnan tehokkuutta sekä parantaa tyytyväisyyttä ja toiminnan tuloksellisuutta, Ascom Oy:n maajohtaja **Kari Narva** kertoo.

– Näiden viiden keskeisen tavoitteen saavuttamiseksi olemme kehittäneet erilaisia ratkaisuja. Ratkaisut luonnollisesti vaihtelevat toimialojen mukaan, mutta osa niistä soveltuu kaikkien käyttöön, Narva jatkaa.

Esimerkiksi hän nostaa Ascomin kehittämät henkilöturvaratkaisut, joiden kysyntä näyttää olevan kasvussa kaikilla toimialoilla. Tilastojen mukaan työntekijöihin kohdistuvat väkivallanteot ovat viime vuosina lisääntyneet, ja laki velvoittaa työnantajan huolehtimaan työntekijöidensä turvallisuudesta.

– Monessa yrityksessä tai tuotantolaitoksessa on työntekijöitä, jotka työskentelevät pitkälti yksin ja muista erillään. Ratkaisumme auttaa pitämään huolta myös heidän turvallisuudestaan. Henkilöturvamme kykenee hälyttämään apua paikalle siinäkin tapauksessa, että henkilö itse on esimerkiksi sähköiskun seurauksena tajuton.

Narvan mukaan kaikki ratkaisut ovat integroitavissa asiakasorganisaation puhelin-, hälytys-, IT- ja prosessinhallintajärjestelmään, ja ne kattavat ammattitason laitteistot, ohjelmistot, mobiililaitteet sekä myynnin jälkeisen tuen ja huollon.

– Viestimme lisää näille sektoreille suunnatuista palveluista kevään 2024 aikana, Narva sanoo.

Lisätilaukset voi tehdä nyt myös verkossa

ASCOMIN UUSI verkkotilaustyökalu otetaan Suomessa käyttöön vuoden 2024 aikana. Sen myötä Ascomin asiakkaat ja yhteistyökumppanit voivat tehdä lisätilauksia suoraan verkossa puhelin- tai sähköpostiasioinnin lisäksi. Alusta mahdollistaa myös tuoteluetteloiden lisäämisen suoraan verkkotyökaluun.

Verkkotilaustyökalu yksinkertaistaa tilausprosessia, ja se on suunniteltu yhteistyössä kumppaneiden ja asiakkaiden kanssa.

Ascomin ratkaisu turvaa asumisyksikön arkea

Sauvon asumisyksikkö on koti kehitysvammaisille ja autismin kirjolla oleville aikuisille, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta ympäri vuorokauden. Asumisyksikön arkea sujuvoittaa Ascomin henkilöturvratkaisu, joka lisää sekä työntekijöiden että asukkaiden turvallisuutta.

Sauvon asumisyksikkö on yksi vaativia vammaispalveluja tarjoavista yksiköistä Varsinais-Suomen hyvinvointialueella. Yksikkö tarjoaa yhteisöllistä asumista sekä mielekästä päiväaikaista toimintaa 12 kehitysvammaiselle ja autismin kirjolla olevalle nuorelle aikuiselle.

Yksikön asukkaat tarvitsevat arjessaan tukea ja ohjausta vuorokauden ympäri. Tuen tarve näkyy ohjaaja **Mea Mattilan** mukaan esimerkiksi ruokailutilanteissa: asukkaat osaavat syödä itse, mutta osa heistä tarvitsee ohjausta ruokailun aikana.

– Jokainen asukas saa tukea omien yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Olemme asukkaiden tukena ja apuna, mutta he ovat pääasiassa toimijoita itselleen, Mattila sanoo.

– Emme tee asioita asukkaiden puolesta, vaan tarjoamme kokonaisvaltaista tukea, joka ylläpitää heidän omaa toimintakykyään ja siten vahvistaa heidän itsemääräämisoikeuttaan, yksikön palveluesimies **Marko Tuominen** lisää.

Autismityöhön profiloituneessa yksikössä työskentelee moniammatillinen joukko hoitajia, ohjaajia, sairaanhoitajia ja viittomakielen ohjaajia. Yhteisenä tavoitteena on, että jokainen asukas voisi elää mahdollisimman hyvää, omannäköistä elämää.

– Meillä on paljon yhteistä tekemistä, kuten ulkoilua ja erilaisia retkiä. Sen li-

säksi asukkaat saavat yksilöllistä ohjausta niin arjen askareissa kuin itselleen mieluisassa tekemisessä. Jotkut asukkaista käyvät myös pari kertaa viikossa yksikön ulkopuolella järjestettävässä päivätoiminnassa, Tuominen kertoo.

Vuorovaikutus tärkeää

Vuorovaikutuksella on suuri merkitys Sauvon asumisyksikön arjessa. Osa asukkaista osaa puhua, kun taas osa ei kommunikoi lainkaan sanallisesti. Tämän vuoksi erilaiset puhetta tukevat tai korvaavat kommunikaatiomenetelmät ovat tärkeitä työkaluja.

”Ennakoiva avun hälyttäminen auttaa saamaan tilanteen hallintaan ennen kärjistymistä.”

– Käytössä ovat esimerkiksi tukiviitot, minkä lisäksi arjen tilanteita ja toimintatapoja käydään läpi sosiaalisten tarinoiden avulla, Mattila kertoo.

Erilaisista kommunikaatiomenetelmistä huolimatta asukas voi kokea joissakin ti-

lanteissa, ettei hän ole tullut ymmärretyksi tai kuulluksi. Ongelmat kommunikaatiossa voivat Mattilan mukaan aiheuttaa haastavia tai joskus jopa vaarallisia tilanteita.

– Jos asukas ei pysty ilmaisemaan itseään sanallisesti, hän saattaa purkaa turhautumistaan esimerkiksi aggressiivisella käyttäytymisellä. Asukkaat tarvitsevatkin tuen ja ohjauksen lisäksi valvontaa, jotta konfliktitilanteita voitaisiin ehkäistä.

– Tärkeintä on turvallisuus ja hyvinvointi. Ne ovat jokaisen asukkaan oikeuksia, jotka heille pitää kyetä takaamaan, Mattila painottaa.

Ajan myötä työntekijät oppivat yhä paremmin tuntemaan asukkaita sekä heidän tapojaan, tarpeitaan ja elekieltään, mikä voi ehkäistä esimerkiksi fyysiseksi yltyviä tilanteita. Aina se ei kuitenkaan riitä – ennakoinnin ja tilanteiden rauhoittamisen apuna asumisyksikössä on käytössä Ascomin teleCARE IP -henkilöturvratkaisu.

Apua ennakoivasti

Sauvon asumisyksikön tilat on jaettu kolmeen neljän hengen kotiryhmään, joihin kulloinkin vuorossa olevat työntekijät jakautuvat. Jokaisella työntekijällä on henkilöturvratkaisuun kuuluva turvapainike eli langaton hälytys, jota painamalla voi hälyttää apua.

– Hälytysääni kuuluu muihin kotiryhmiin. Tiloja yhdistävän yhdyskäytävän näytöllä näkyy, missä hälytys on tehty. Näin muiden kotiryhmien työntekijät

Sauvon asumisyksikössä arjen tilanteita ja toimintatapoja helpottavat esimerkiksi sosiaaliset tarinat. Hoitaja **Katariina Vuorinen** käy aamutoimet läpi kuvien avulla.

tietävät mennä oikeaan paikkaan apuun, Tuominen selittää.

– Hälytyksiä tehdään vaativissa tai uhkaavissa tilanteissa. Ennakoiva avun hälyttäminen auttaa usein saamaan tilanteen hallintaan ennen konfliktiksi kärjistymistä, hän lisää.

Henkilöturvratkaisun lisäksi asumisyksikössä on yöaikaan käytössä ovihälytykset. Yövuorossa olevat työntekijät saavat puhelimeensa ilmoituksen, jos joku asukkaista avaa huoneensa oven.

– Näin yövuorolainen tietää mennä tarkistamaan tilanteen ja varmistamaan, onko asukkaalla kaikki hyvin. Asukas saattaa kaivata esimerkiksi apua WC-käynnissä tai lohdutusta, jos uni ei tule, Mattila kertoo.

– Yöaikaan on vähemmän henkilökun-

taa paikalla, joten on tärkeää saada heti selville, missä huoneessa tarvitaan apua, Tuominen sanoo.

Molemminpuolista turvaa

Vuonna 2021 valmistuneessa Sauvon asumisyksikössä on ollut alusta alkaen käytössä Ascomin henkilöturvratkaisu. Henkilökunta kokee ratkaisun tärkeäksi työkaluksi, joka helpottaa työntekoa ja sujuvoittaa yksikön arkea.

Tuominen pitää tärkeänä, että hälytyksiä tehdään matalalla kynnyksellä ja ennakoivasti.

– Hälytysiin reagoidaan täällä kiitettävästi. Niiden ansiosta apua saadaan paikalle nopeasti ja turvallisesti eikä työntekijän tarvitse lähteä hakemaan apukäsiä esimerkiksi toiselta puolelta rakennusta.

Hälytykset palvelevat muissakin poikkeustapauksissa, kuten asukkaan oireillessa somaattisesti. Apua voi hälyttää myös rauhallisissa tilanteissa, joissa työntekijä tarvitsee esimerkiksi ohjauksellista tukea.

– Kaiken kaikkiaan hälytykset auttavat turvaamaan asukkaiden päivittäistä toimintaa, Mattila kiteyttää.

Työ asumisyksikössä on vaativaa, mutta yhteiset onnistumisen kokemukset palkitsevat ja tekevät työstä merkityksellisen. Mattilan mukaan työssä parasta on asukkaista välittyvä ilo, kun he pääsevät tekemään mielekkäitä asioita. Samaa mieltä on myös Tuominen, joka on työskennellyt alalla lähes 20 vuotta.

– Tämä työ tarjoaa haastetta mutta tempaa mukaansa – minut se vei mukanaan jo vuonna 2005, hän naurahtaa.

Ascomin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja David Burkard:

”Haluamme pienentää terveydenhuollon ympäristökuormaa”

Terveydenhuoltoala on suuren haasteen edessä: osallistuakseen globaaliin kamppailuun ilmastonmuutosta vastaan sen pitäisi pienentää ympäristökuormaansa potilasturvallisuutta vaarantamatta. Yksi keino on kehittää vastuullisempia teknologiaratkaisuja.

Jos globaali terveysala olisi valtio, se olisi planeettamme viidenneksi suurin kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttaja. Potilaalle turvallinen hoitoympäristö kuormittaa väistämättä ympäristöä, sillä sairaalassa tai hoivakodissa puhtaana-pidosta ei voi tinkiä eikä laitteita pitää lepotilassa energian säästämiseksi. Myös esimerkiksi ruoan tuotannosta, anestesia-kaasujen käytöstä ja logistiikasta aiheutuu päästöjä.

Tähän asti terveydenhuollon vastuullisuus on keskittynyt toiminnan ytimeen eli yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen ja hyvään hoitoon. Ympäristöystävällisyys on jo jonkin aikaa ollut mukana kriteeristöissä esimerkiksi teknologiahankintoja tehtäessä. Muiden kriittisempien vaatimusten vuoksi se ei ole toistaiseksi yltänyt listan kärkipäähän.

Nyt tilanne on kuitenkin muuttumassa. Ascom-konsernin viestintä- ja

vastuullisuusjohtaja **David Burkardin** mukaan ympäristövastuun merkitys on kiistattomasti kasvussa. Terveydenhuollon vastuullisuus käsitetään myös entistä laajemmin.

– Terveydenhuollon vastuullisuus ei ole enää vain ympäristöasia vaan kokonaisvaltainen määritelmä, joka pitää sisällään myös terveyspalvelujen tehokkuuden sekä kustannustehokkuuden. Investoinnit vastuullisempiin ratkaisuihin ovat lisääntyneissä, Burkard sanoo.

Vaatimusten täyttäminen ei enää riitä

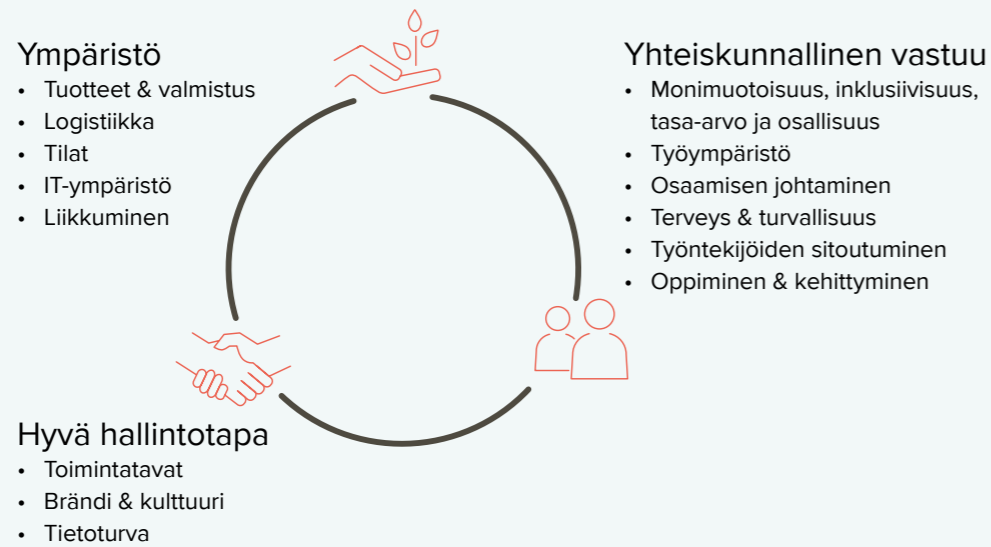
EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa suunnitellaan parhaillaan monia uusia sääntöjä ja asetuksia – myös terveydenhuollon alalle. Ascomin täytyy monikansallisena yrityksenä tuntea ja noudattaa eri maiden vaihtelevia säädöksiä. Joissain maissa markkinoille pääsy edellyttää jo sitä, että terveysteknologiayritys täyttää tietyt

Ascom ottaa vastuunsa vakavasti.”

– *Energiankulutuksen ja CO₂-päästöjen vähentäminen on terveydenhuollossa yhä tärkeämpää, Ascomin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja David Burkard sanoo.*

Ascomin vastuullisuuden painopisteet

Ascomin vastuullisuuden kärjiksi on valittu toimet, joihin keskittymällä vaikuttavuus on suurin.

vastuullisuuskriteerit ja osoittaa uskottavasti ponnistelevansa ilmastotavoitteiden eteen.

Burkardin mukaan kansainväliset yhtenäiset säännöt ovat tarpeen, jotta monikansallisille yrityksille asetettuja vaatimuksia voidaan tehokkaammin panna täytäntöön. Yhtenäiset säännöt auttavat myös saavuttamaan Pariisin vuoden 2015 ilmastopimuksen tavoitteet ilmaston lämpenemisen torjumiseksi.

Hän pitää kuitenkin riskinä, että säännökset eivät ole riittävän alakohtaisia ja aiheuttavat yrityksille paljon byrokratiaa. Tällöin yritykset voivat nähdä vastuullisuuden ennemmin raskaana velvoitteena kuin mahdollisuutena.

– Tavoitteidemme pitää olla kunnianhimoiset: Pelkkä vaatimusten täyttäminen on hukkaan heitetty mahdollisuus. Meidän täytyy osoittaa olevamme vastuullisempia kuin kilpailijamme. Tämä vaatii määrätietoista parantamista sekä läpinäkyvyyttä, Burkard kertoo.

Asiakkaiden lisäksi työntekijöillä, kumppaneilla ja sijoittajilla on kasvavia odotuksia ratkaisujen vastuullisuudelle. Kansainvälisenä teknologiavalmistajana ja -toimittajana Ascom voi toiminnallaan saada aikaan muutosta, ja yritys ottaa vastuunsa vakavasti.

– Vastuuntunto ja innovointi ovat Ascomin ydintä. Haluamme luoda maailmaa, jossa oikea tieto vie ihmisiä eteenpäin. Ratkaisujemme avulla edistämme ihmisten turvallisuutta joka päivä. Samalla

tavalla sitoudumme edistämään ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Vastuullisuus alkaa sitoutumisesta

Vuonna 2022 Ascom otti harppauksen eteenpäin vastuullisuustyössään, kun sen johto asetti kaksi pitkän aikavälin tavoitetta: sijoittua ESG (Environment, Social, Governance) -arvioissa alan kärkikolmanneeseen vuoteen 2030 mennessä ja saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2040 mennessä.

Kaikki ympäristötavoitteet ja -periaatteet on julkaistu Ascomin vastuullisuuden toimintaohjeessa. Siitä käy ilmi myös yhteiskuntavastuun sekä hyvän hallintotavan tavoitteet ja linjaukset. Kaikkia kolmea ESG:n osa-aluetta seurataan vuosittain julkaistavassa vastuullisuusraportissa.

Vaikuttava vastuullisuustoiminta alkaa johdon sitoutumisesta sekä tavoitteiden, prioriteettien ja raportointipolitiikan päättämisestä. Työtä tavoitteiden saavuttamiseksi ohjaa sisäinen ESG-työryhmä, jossa on asiantuntijoita useista yksiköistä. Edistymisestä raportoidaan toimitusjohtajalle säännöllisesti.

Burkard korostaa sen olevan kuitenkin vasta alku.

– Jotta toimmemme saavuttaisivat mahdollisimman suuren vaikutuksen, vastuullisuuden on oltava osa yrityskulttuuriamme. Kaikki sitoutuvat antamaan panoksensa parannustyöhön.

Ascom viestii aktiivisesti vastuullisuustoimistaan ja kouluttaa työntekijöitään,

jotta jokainen ascomilainen sisäistäisi vastuullisuuden periaatteet ja tavoitteet. Tavoitteena on, että kaikki ymmärtävät vastuullisemman toiminnan luoman lisäarvon.

Energiaa säästäviä, innovatiivisia ratkaisuja

Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi Ascomilla on nyt käynnissä useita ESG-hankkeita. Vaikuttavinta on kehittää entistä innovatiivisempia ja vähemmän energiaa kuluttavia teknologiaratkaisuja. Ne auttavat myös asiakkaita vastuullisuustavoitteiden saavuttamisessa.

Ratkaisujen ympäristökuormaa saadaan oleellisesti pienennettyä pidentämällä niiden käyttöikää esimerkiksi päivitysten ja modulaarisuuden avulla. Usean eri sukupolven tuotteiden kanssa yhteensopivat laitteet, kuten Myco-puhelinten laturit, säästävät sekä investointeja että ympäristöä.

– Kehitämme myös laitteidemme korjausmahdollisuuksia, jotta voimme tarjota asiakkaillemme vaihtoehdon korjata vialliset laitteet niiden hävittämisen sijaan, Burkard lisää.

Haluatko tietää lisää?

Ascomin vastuullisuuden toimintaohje, vastuullisuusraportit ja code of conduct verkkosivuilla: ascom.com/about-us/sustainability

Teksti **Suvi-Anni Huhtinen** | Kuva **Roni Lehti**

Valveutuneet asiakkaat kirittävät edelläkävijöitä

ASCOM ON globaali konserni, jonka kaikki tytäryhtiöt ovat sitoutuneet yhteiseen vastuullisuuden strategiaan ja toimintaohjeeseen. Konsernin kokonaisympäristökuormaan vaikuttavat eniten tuotteiden suunnitteluun ja valmistukseen liittyvät valinnat, joilla vaikutetaan suoraan muun muassa materiaaleihin sekä ratkaisun käytönaikaiseen energiankulutukseen.

– Ascom Oy:n valinnat paikallisesti vaikuttavat suoraan siihen, kuinka paljon ratkaisujen toimittamiseen liittyy ihmisten ja tavaroiden liikkumista. Toinen suora vaikutus on toimitilojen käyttö ja niiden energiankulutus. Nämä on tunnistettu Suomessa ympäristövastuun kärjiksi, Ascom Oy:n laatu- ja ympäristöasioiden päällikkö **Valteri Välimäki** kertoo.

– Vastuullisuus näkyy jokapäiväisissä arjen teoissa, hän korostaa.

Ascom Oy:llä on ollut jo kymmenen vuotta ISO 14001 -sertifikaatti. Se vahvistaa, että ympäristöasioihin suhtaudutaan kunnianhimoisesti ja ympäristölupauksille löytyy katetta. Edelläkävijyyteen ovat kannustaneet valveutuneet asiakkaat.

– Lakeja ja sääntelyä on tietysti noudatettava, mutta se ei enää todellakaan riitä. Tärkeä motivaattori jatkuvaan parantamiseen on ollut asiakkaiden kiinnostus vastuullisuuteen. Sieltä kimmoke ympäristöjärjestelmän sertifiointiinkin aikoinaan tuli.

Taloudelliselle menestykselle on olemassa selkeät ja yhtenäiset mittarit, mutta ympäristöstävällisyydestä kuka vain voi tällä hetkellä sanoa lähes mitä tahansa. Ympäristöjärjestelmän sertifiointi on Välimäen mukaan paras tapa todentaa ympäristövastuullisuuden hallinta.

– Liian monen yrityksen vastuullisuusviestintä on edelleen viherpesua. Tarvitaan ulkoinen, akkreditoitu taho, joka tarkastaa kauniiden lauseiden todenperäisyyden. Näen, että vastuullisuus on pitkälti raportointia. Sertifioitu ympäristöjärjestelmä on työkalu, jolla toteutetaan yrityksen ympäristövastuuseen liittyviä käytännön toimenpiteitä. Se ohjaa ja yhdenmukaistaa myös ympäristövastuusta raportointia.

Ympäristövastuun kentällä tapahtuu tällä hetkellä paljon. ISO on juuri julkaissut uuden ISO 14068:2023 -standardin, joka tarjoaa yhdenmukaisen lähestymistavan hiilineutraaliuden saavuttamiseen ja osoittamiseen. Lisäksi Euroopan komission maaliskuussa 2023 hyväksymä Green Claims -direktiivi tulee Välimäen mukaan vaikuttamaan yritysten julkilausumiin muun muassa hiilineutraaliudesta.

– Direktiivi tulee vaatimaan perusteita ympäristölupauksille. Uskon, että monet yritykset joutuvat viilaamaan väittämiään totuudenmukaisemmiksi, Välimäki ennustaa.

– Käytännön vastuullisuus koostuu arjen konkreettisista teoista ja läpinäkyvästä raportoinnista, Ascom Oy:n laatu- ja ympäristöasioiden päällikkö **Valteri Välimäki** sanoo.

Esimerkkejä Ascom Oy:n ympäristöteoista

- Liikkumisen päästöjä vähennetään ratkaisujen etähallintaa kehittämällä.
- Sisäistä matkustamista on vähennetty merkittävästi organisaatiota muuttamalla.
- Välttämättömässä tavaralogistiikassa käytetään ympäristöstävällisiä palveluja.
- Etätöitä suosimalla on vähennetty toimistojen määrää puoleen ja siirretty päätoimipiste tarkoituksenmukaisiin tiloihin.
- Kehitetään kierrätettäviä pakkausmateriaaleja sekä kierrätetään elektroniikkaromu ja raportoidaan siitä asianmukaisesti.
- Henkilöstöä kannustetaan taloudellisesti ympäristöstävälliseen ja kestävään liikkumiseen.
- Kiinteistötekniikassa otetaan huomioon sähköisten liikennevälineiden kehitys.

Anna Hoikkanen

Service Delivery Manager **Anna Hoikkaselle** parasta työssä on monipuolinen yhteistyö niin asiakkaiden kuin muiden ascomilaistenkin kanssa. Hoikkanen arvostaa työyhteisössään erityisesti sitä, että työkavereilta saa aina apua tarpeen tullen.

Mikä on koulutus- ja työtaustasi?

– Olen valmistunut tradenomiksi Tampereen ammattikorkeakoulusta ja parhailaan viimeistelen työni ohessa MBA-opintojani. Olen aikaisemmin työskennellyt erilaisissa myynnin, markkinoinnin ja asiakaspalvelun tehtävissä.

Minkälainen on uratarinasi Ascomilla?

– Aloitin palvelukoordinaattorin työt keväällä 2019, jolloin Ascomilla otettiin käyttöön uutta toiminnanohjausjärjestelmää. Vuoden 2023 elokuussa aloitin uudessa tehtävässä Service Delivery Managerina. On todella hienoa, että olen saanut mahdollisuuden kasvaa uuteen rooliin.

Mitä työnkuvaasi kuuluu?

– Huolehdin siitä, että ratkaisujen käyttöönoton jälkeen asiakkaamme saavat ylläpitosopimuksiensa mukaista hyvää ja laadukasta palvelua. Pidän huolta asiakastyytyväisyydestä ja pyrin edistämään palvelumme laatua. Pidämme asiakkaidemme kanssa säännöllisiä seurantapalavereja ja kehitämme yhteistyötämme. Sen lisäksi muun muassa raportoin ja vastailen erilaisiin tiedusteluihin.

Mikä on ajankohtaista työssäsi juuri nyt?

– Pian eräs iso projekti valmistuu ja siirtyy ylläpitosovaiheeseen. Seuraan, että kyseinen

asiakkaamme saa ylläpitosopimuksen mukaista tukea heti alusta alkaen. Muutoin tyypillistä työpäivissäni on se, että melko usein eteen tulee välitöntä reagointia vaativia tilanteita.

Mikä työssäsi on motivoivinta?

– Minua motivoi se, että saan tehdä laajasti yhteistyötä niin asiakkaiden, ascomilaisten kuin muidenkin tahojen kanssa. Pidän myös siitä, että työpäiväni ovat monipuolisia ja melko erilaisia keskenään. On myös palkitsevaa ratkaista erilaisia haasteita ja oppia jatkuvasti uutta. Lisäksi koen työskentelyn terveysteknologia-alalla merkitykselliseksi.

Mikä on parasta työyhteisössäsi?

– Työyhteisössämme on hyvä ilmapiiri. Teen paljon yhteistyötä eri tiimeissä työskentelevien kollegoiden kanssa ja arvostan erityisesti sitä, että meiltä löytyy aina aikaa ja halua auttaa toinen toistamme. Meillä on niin sanotusti yhteinen maali, mikä näkyy tavassamme toimia.

Miten vietät vapaa-aikaasi?

– Vapaa-aika kuluu yhdessä perheeni kanssa. Ulkoilemme ja retkeilemme, mikä on hyvää vastapainoa työlle. Käyn mielelläni erilaisissa kulttuuritapahtumissa, minkä lisäksi vietän vapaa-aikaani neuloen ja lenkkeillen.

Retkeily on hyvää vastapainoa työlle.”

– Työyhteisössämme on hyvä ilmapiiri, ja meiltä löytyy aina aikaa ja halua auttaa toinen toistamme, kertoo ulkoilusta nauttiva Anna Hoikkanen.

Ascom Myco 4

**Viestinnän ja yhteistyön
ytimessä**

ascom